

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1⁰⁰, lanske letne 2⁰⁰; mesečna naročnina Din 20⁰⁰, za tujino 30⁰⁰. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 80-70, 80-89 in 80-71

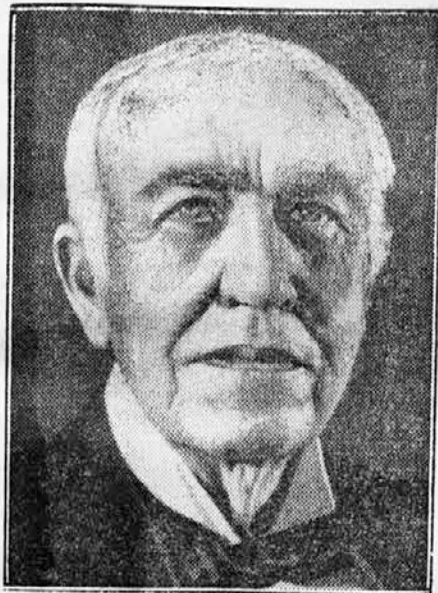
Jugoslovan

Rokopisov ne vračama. Oglasi po tarifi in dogovoru. Uprava v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-63. Podružnica v Mariboru, Alek-sandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.62L

Št. 179

Ljubljana, četrtek, dne 6. avgusta 1931

Leto II.

Tomaž Alva Edison.

Slavni ameriški izumitelj Tomaž Edison je te dni težko obolel. Bolezen je bila nevarna že z ozirom na njegovo visoko starost — 85 let — vendar pa upajo, da bo še okreval.

Proslava 10-letnice vladanja Nj. Vel. kralja

Osišek, 5. avgusta k. Kakor po drugih krajih, tako so se tudi v Osičku zbrali zastopniki kulturnih, humanih in sportskih društev ter se domenili, kako bo mesto proslavilo 10-letnico, odkar je zavlada Nj. Vel. kralj Aleksander. Izdelali so podroben program svečanosti.

Beograd, 5. avgusta 1. Kakor drugod, se bo tudi v Beogradu na svečan način praznovala 10. obletnica, odkar je zavlada Nj. Vel. kralj Aleksander. Skupno s humanitarnimi, kulturnimi in drugimi društvi bo beograjska občina priredila velike in lepe svečanosti, ki se bodo pričele s slavnostno sejo v dvorani beograjske mestne hiše. V saborni cerkvi bo nato velika maša. Vojaška godba bo svirala ves dan na raznih krajih mesta. Mestno načelstvo bo izdalo tudi proglas na Beograjčane, naj v čim večjem številu in na čim lepši način sodelujejo pri vseh manifestacijah.

Poljski prosvetni minister umrl

Varšava, 5. avgusta. AA. Pat poroča, da je včeraj umrl vsled kapi poljski prosvetni minister Czervinski.

Finančno stanje v Nemčiji se boljša

Berlin, 5. avgusta n. Danes so tu znova otvorili bančni promet. Tudi po vsej ostali državi so banke odprte. V njihovem poslovanju pa danes v ničemer ni bilo opaziti, da bi vlagatelji dvigali svoj denar v skrbi za njegovo vrednost. Mnogo jih je celo denar na novo naložilo. Poslovanje se je razvijalo povsem normalno.

Newyork, 5. avgusta n. Odbor bankirjev, ki je imel nalogo da prouči položaj nemške državne banke, je svojo nalogo dovršil. Sestavljen je poročilo, ki ga je predložil vsem interesentom. Njihovi zaključki niso znani. Znano je le, da je odbor predlagal, naj se Nemčiji ne naložijo nikakšna nova bremena.

Berlin, 5. avgusta. AA. Wolff poroča: Ponovna uvedba svobodnega bančnega prometa se je povsod mirno izvedla. V Berlinu dvignjene vloge ne presegajo zneskov, ki so jih predvidevali. Po vestih iz države je bančni promet v velikih nemških mestih popolnoma normalen.

Bombe v vlakih tudi v Italiji

Rim, 5. avgusta. n. Agencija »Stefanie« je uradno objavila vest, da so v soboto zvečer na železniški postaji Chiasso našli v tovornem vagonu bombo tipa »Sipe«. Bomba je bila pokrita s slamo. Ta vagon je prišel iz Francije preko Švice. Ni bilo mogoče dognati, ali so vanj položili bombo na odhodni postaji Duverlange ali na kateri drugi francoski ali švicarski tranzitni postaji.

Finančna pooblastila za madjarsko vlado

Budimpešta, 5. avgusta. AA. Korbiro poroča: Na včerajšnji seji gornjega doma je bil sprejet zakonski načrt o finančnih pooblastilih, ki jih dobi madjarska vlada, da more podvzeti ukrepe v svrhu olajšanja finančnih in splošnih gospodarskih težav v državi. Pred glasovanjem o zakonskem načrtu je govoril predsednik vlade Bethlen, ki se je izjavil pripravljen, sprejeti predlagani amandament k predloženemu načrtu. Po tej izjavi naj izkoristi vlada pooblastilo samo tedaj, če je gotovo, da bodo ukrepi koristili utrditvi gospodarske varnosti in kredita ter v primerih, ko bo dano pooblastilo pri izvajanju ugodno vplivalo na gospodar. Stanje. Bethlen je na kraju naglasil, da pooblastilo ne krši niti najmanj pravice madjarskega parlamenta.

Čakamo na ukrepe avstrijske vlade

Vsa poštena javnost zahteva, da izsledijo zahrbtno in podle pošiljatelj peklenskih strojev — Besedo imajo avstrijske oblasti — Tudi dunajski tisk zahteva ostre ukrepe vlade proti zločincem — Pogrebi nedolžnih žrtev

Že zagrebški, beograjski in drugi procesi so dokazali, da se v nam sosednih državah nahajajo razni izdajalci našega naroda, ki uporabljajo avstrijske in madjarske »gostoljubnost« v to, da pripravljajo na avstrijskem in madjarskem ozemlju atentate proti naši državi in našim ljudem. Ti procesi pa so dokazali še nekaj več, da madjarske oblasti ne samo trpe to zločinsko delo naših odpadnikov, temveč ga celo podpirajo. Zato je vsa poštena javnost — in se samo jugoslovanska — pričakovala zlasti od avstrijskih oblasti, da te tako flagrantne kršitve avstrijske »gostoljubnosti« ne bodo trpele. Toda avstrijska vlada je vse te apele preslišala in se delala, ko da se jo vse to niti ne tiče. Jasno je, da je moral vsled te prizanesljivosti zrasti podlim atentatorjem greben in da so nato še stopnjevali svoje peklensko delo.

Rezultate za avstrijske oblasti kompromitirajoče prizanesljivosti imamo sedaj pred seboj. Cela rodbina uglednega kulturnega delavca je postala žrtev peklenskega dejanja in niti najzlobnejši človek ne bi mogel privoščiti svojemu najbolj osovraženemu nasprotniku, da bi doživel tako strahotno sliko, kakor jo je videl profesor Brunetti.

In dalje je postal žrtev tega atentata naš dober in zaslužni zadrugi delavec Lesničar, ki je vse svoje življenje posvetil delu za bližnjega in ki je slovel po svojem dobrem in blagem značaju.

Dr. Ciril Žižek in cela vrsta drugih naših in tujih ljudi pa so bili težje in lažje ranjeni in nekateri tako težko, da ni še gotovo, če si bodo rešili življenje.

Kri in muke teh žrtev terjajo pravico in zahtevajo zadoščenje. Mrtva trupla in od ran izmučena bitja kriče po maščevanju in po obsodbi morilcev. To pa zahteva tudi humaniteto, ki se zgraža nad podivjanostjo ljudi, ki morejo tako ravnodušno najskrbnejše pripravljati tako nečloveške zločine.

Preiskava je dokazala, da so morali biti nameščeni peklenski stroji na potu od po-

staje Schwarzach do Jesenic, to je na avstrijskem ozemlju. Preiskava je nadalje ugotovila, da so mogli atentatorji čisto nemoteno pripravljati nezasišlan zločin. Dokazano je nadalje, da so od 30. junija dalje kar v serijah vršili takšne atentate in vedno so prišli vagoni iz Avstrije.

Nobene vesti pa še ni, da so avstrijske oblasti uvedle preiskavo in javnost še vedno čaka, kaj da ukrene Avstrija. Ta ima sedaj besedo, da pove javnosti, kako je mogoče, da prihajajo že skoraj redno iz Avstrije vagoni, v katerih so nameščeni peklenski stroji!

O, ne samo besed čaka javnost, temveč tudi dejanj. Javnost hoče izvedeti, kaj so ukrenile avstrijske oblasti, da se takšni atentati ne ponove več! Zvedeti hočejo pa tudi to, če velja avstrijska gostoljubnost tudi notoričnim zločincem!

Pogreb nedolžnih žrtev.

Beograd, 5. avgusta. 1. Spričo vesti o tragični smrti pokojnega Janka Lesničarja je njegova soproga Terezija z malim 10-letnim sinčkom Jankom in z g. Vinkom Vilfanom, sotrudnikom »Nove Dobe« v Celju in prijateljem pokojnega Lesničarja, prišla davi v Beograd. S postaje so se takoj odpeljali v prosekto, kjer je bila izvršena obdukcija trupla g. Lesničarja. Od silnega razburjenja nesrečna ga. Lesničarjeva ni mogla videti trupla svojega pokojnega moža. Od skoraj 150 kg, kolikor je tehtal pokojni Janko Lesničar, je ostalo le še masa, ki tehta nekaj kil. G. Vilfan in g. Milanović, predsednik poljedelske zadruge za poljedelske kredite v Cupriji, katero je upravljal g. Lesničar, sta si ogledala ostanke in sta spoznala pokojnika le po ostanke hlač in po zobeh. Truplo pokojnika g. Lesničarja so spoznali po legitimaciji, ki so jo tam našli, in po izpovedih g. dr. Žižka.

Ostanke pok. Lesničarja bodo nocoj z brzovlakom ob 23. uri odpeljali v Celje, kamor bodo prispeli jutri kmalu po 13. uri. Pogreb se bo vršil v petek popoldne.

Med tem so danes dopoldne ob veliki udeležbi Beograjčanov pokopali ostanke

Danice in Miroslava Brunetija. Pri pogrebu je ministrskega predsednika zastopal vrhovni inspektor g. Dunjič. Na grobu se je novinar Hijenicki v lepem govoru poslovil od nedolžnih žrtev.

Tudi dunajski tisk ostro nastopa

Dunaj, 5. avgusta. d. V zvezi z zadnjimi vohunskimi procesi na Dunaju in z bombnimi atentati v Jugoslaviji zahteva »Abend« odločno, naj se energično nastopi proti hrvaški emigraciji na Dunaju. List piše:

»Kar nam nikakor ne sme biti vseeno, je dejstvo, da so bili peklenski stroji, ki so eksplodirali v Jugoslaviji, vtihotapljeni v Jugoslavijo v železniških vagonih, ki so poprej vozili čez avstrijsko ozemlje. Vemo že davno, da so na Dunaju dobili svoj azil hrvaški zarotniki, ki so zagrizeni habsburški hlapeci, in da od tu z madjarsko in italijansko pomočjo neutrudljivo rujejo na tak način, da se učinki pokažejo v Jugoslaviji. Vemo tudi, kakšni so odnosi med »Reichspost« in med zarotniki, ki žive na Dunaju. Mi smo brezpogojni pristaši azilne pravice, toda azilna pravica pri nas mora imeti svoje meje. Da bi metali bomb, ki se okoriščajo z avstrijsko gostoljubnostjo, pri tem na avstrijskih tleh vtihotapljeni v železniške vagone, ki vozijo v Jugoslavijo, svoje razstrelilne aparate, je nevzdržno stanje.

Na drugem mestu piše isti list: Inozemci vpirajo za Dunaja najnesramnejše vohunstvo. Z Dunaja pošiljajo emisarje v Jugoslavijo in zbirajo vohune za Češkoslovaško. Z Dunaja spletajo prejkoslej Habsburgovci mednarodne intrige. Dunaj se mora pustiti od Beograda obdolževati, da emigranti uživajo na Dunaju v miru pravico azila, pri tem pa smejo zlorabljati svojo prostost, da spravljajo bombe čez avstrijsko mejo. Najnovejši dogodki so ustvarili kategorično zahtevo: Dunaj in njegovo politično življenje se mora neutegoma očistiti tistih nevarnih požigalcev, ki prete, da bodo s svojimi intrigami vsake vrste našo državo spravili v pogubo.

Odločen govor nemškega državnega kanclerja

Reparacije so glavni vzrok krize — Inozemsko posojilo za Nemčijo je zaenkrat nemogoče — Samo preudarnost more rešiti Nemčijo — Francoski tisk o kanclerjevem govoru

Berlin, 5. avgusta. AA. V torek zvečer je imel državni kancler Brünning govor v radiu, ki so ga obenem prenesli tudi v ameriške Združene države. V uvodu je državni kancler izjavil, da si ponovno izbira ta način sporočila ljudstvu, ker je državni zbor na željo vlade opustil zahtevo po sklicanju poletnega zasedanja zbornice. Brünning je orisal bistvene momente krize, katere glavni vzrok vidi v reparacijskem vprašanju, nato pa je naglasil, da je kriza imela vsaj to dobro stran, da se je ves svet zavedel, kako je usoda vseh narodov tesno zvezana med seboj. Tako se dajorazumeti tudi nedavni obiski državnikov, ki naj bi bili šele uvod v harmonično mednarodno vzajemno sodelovanje.

Glede inozemskega posojila je kancler rekel, da je ta trenutek nemogoče iz državno-pravnih in finančnih razlogov. Prav tako se ne da diskutirati o osamosvojitvi nemškega gospodarstva in o njega izključitvi od sveta.

Nato je dr. Brünning prešel na vladne ukrepe, ki jih je njegova vlada v zadnjem času izdala. Izjavil je, da so ti ukrepi v prvi vrsti namenjeni velebankam kot najpomembnejšim gospodarskim tvorbam. — Toda pri tem nismo pozabili interesov province, odnosno manjših hranilnic, ki jim bo posvečena skrb prihodnjih dni. Nato šele lahko računamo z začasnim koncem sedanje krize. Toda o dogodkih minulih dneh, kakor o bodočih ne pomagamo nobeno kritikovanje, nego nam je potrebna samo pamet in preudarnost. Edino preudarnost nam bo vrnila zaupanje v ino-

zemstvu do Nemčije.

Glede ljudskega glasovanja prihodnje nedelje, je končal Brünning, se da reči samo to, da je ta stvar pruska zadeva, ne pa zadeva nemške države. Njega gotovo ne bodo videli na volišču.

Pariz, 5. avgusta. n. Včerajšnji govor dr. Brünninga po radiju, je pričakovala francoska javnost z velikim zanimanjem. Današnji listi so poleg tega govora objavili tudi svoje prve vtise.

»Petit Journal« pravi: Državni kancler je napravil vtis odkritosrčnega in lojalnega moža. Prav takšen vtis smo dobili tedaj, ko je bil v Parizu. Njegov govor ni razočaral onih, ki verujejo v bodočnost, in v neposredna pogajanja med Nemčijo in Francijo. Kancler je dejal, da pričakuje mnogo dobrih sado od potovanja francoskih ministrov v Berlin, celo več, kakor jih je obrodila londonska konferenca. To tik pred potovanjem nemških ministrov v Rim jasno dokazuje, kakšno važnost pripisujejo berlinski politični krogi potovanju francoskih ministrov v Berlin.

»Quotidien« piše, da je državni kancler v umerjenem tonu povedal vse ono, kar je bilo treba povedati. List v glavnem naglašava ono mesto Brünningovega govora, kjer je rečeno, da ga prihodnje nedelje ne bodo videli pri glasovanju.

To mesto povzema tudi »Journal«, ki ugotavlja, da je kancler dr. Brünning javno zavzel stališče proti plebiscitu. To pa je treba razlagati na ta način, da je prepričan, da bo utegnili namera desničarskih strankarjev, ki jo nameravajo izpe-

ljati pri tem plebiscitu, spraviti Nemčijo v propast.

»Le Oeuvre« pravi, da je kanclerjev govor smela beseda. Treba mu je čestitati, da je naravnost povedal, kakšen je položaj.

Berlin, 5. avgusta. d. Nocoj po 10. uri nastopi državni kancler dr. Brünning in zunanji minister dr. Curtius svoje potovanje v Rim.

Pravilnik k zakonu o pospeševanju živinoreje

Beograd, 5. avgusta. AA. Kakor je znano, so dela za pravilnik k zakonu o pospeševanju živinoreje, ki se nanaša na licenciranje, že dogotovljena v oddelku za živinorejo ministrstva za kmetijstvo s sodelovanjem vseh banskih uprav. Zdej se v oddelku za živinorejo izgotavlja še končna formulacija, tako da bo ves načrt pravilnika končan najdalje do konca t. m.

Podpora »Kmetijski družbi« za nagrade

Beograd, 5. avgusta. AA. S sklepom ministra za kmetijstvo je v soglasju s predsednikom ministrskega sveta izplačano iz državnega kmetijskega zaklada Kmetijski družbi v Ljubljani 20.000 Din za podporo za nagrade in premije za domače zajce, razstavljene na razstavi, ki se je vršila v Ljubljani.

Kongres jugoslovanskega zdravniškega društva

Beograd, 5. avgusta. 1. Jugoslovansko zdravniško društvo bo imelo v Novem Sadu svoj kongres, ki bo trajal od 17. do 19. septembra.

Premalo nacio- nalne vzgoje

Razvito in živahno je bilo naše narodno življenje pred vojno in skoraj bi mogli reči, da ni bilo inteligenta, ki se ne bi udeleževal v narodnih društvih. Vsako društvo je zato cvetelo, vsako je bilo narodna trdnjava, iz katere se je stalno vli-val v narod borbeni duh in volja do zna-ge. Ne brez vzroka so pisali nemški pi-satelji in časopisi, da vlada v Ljubljani tako silen narodni duh, da je vsakdo po-stal zaveden narodni delavec, samo če je živel nekaj časa v Ljubljani. Po vojni pa se je vse to silno izpremenilo in vpraša-nje je, če ni danes na deželi mnogo več na-rodne duha, ko pa v Ljubljani. Je to po-sledica one lahkomišelnosti, ki se je opri-jela večine naših ljudi po vojni, da namreč vsled osvobodjenja ni treba več skrbeti za nacionalno vzgojo.

Ali to mnenje je silno zmotno, ker samo politični tuji vplivi so padli, a še ti ne po-polnoma, dočim so gospodarski in kultur-no ostali in deloma celo narasli. Kakor je pred vojno bil slovenski inteligent vse-skózi pod vplivom nemških časopisov, tako je tudi danes in v kavarnah se čitajo čisto isti nemški časopisi, kakor pred vojno. Razlika je le ta, da je naš človek iz pri-vzgojenega defetizma izbral v nemškem časopisu včasih predvsem za Avstrijo ne-ugodne vesti, dočim bi danes iz istega vzro-ka skoraj iskal za tuji svet ugodne vesti. Nemške knjige se pri nas širijo danes sko-raj bolj kot pred vojno in treba je pogle-dati le v izložbena okna knjigarn in takoj se vidi, kaka silno mnogo kupcev imajo pri nas nemške knjige. K vsemu temu je prišel sedaj še nemški zvočni film in kar pred vojno nikdar ne bi bilo mogoče, da bi se na vrtu narodne gostilne prepevale nemške pesmi, to se danes dogaja le pre-pogosto. Radio, gramofon, razne gledališke, revijske in operetne prireditve še podpira-jo nemško propagando, ki tudi sicer izko-risti vsako stvar, ki more služiti njenim ciljem.

Prav tako pa je tudi gospodarski upliv Nemcev silen in še danes mora marsika-teri slovenski uslužbenec plesati tako, ka-ker mu gode njegov nemški gospodar. Skratka, tuji vplivi nikakor niso padli, temveč marsikod še narasli in postali še posebej nevarni, ker se jim naš človek sil-no rad podaja, ker ni več kritičen proti njim, ker ne vidi več nevarnosti v njih.

Kako vse drugače kritičen pa je prav la isti naš človek napram vsem vplivom, ki pridejo iz naših jugoslovanskih središč. Z neko neverjetno domišljavostjo se omalo-važuje vse, kar prihaja iz našega juga in celo zavedni Slovenci se najdejo, ki misli-jo, da so napačno slišali, če se jim govori o velikem napredku, ki ga na vseh poljih dosega naša država. Kar obraz pa se jim nasmeji, če se govori o polomijah, ki jih je zagrešil ta ali oni pisarček na jugu in kar zmagoslavno se pogledujejo, češ tako je, kakor smo vedno dejali.

K sreči niso ti ljudje pravilo, ali žalostno je, da sploh more biti takšnih ljudi med nami. Da pa obstoje, je krivda le v tem, ker se pri nas mnogo premalo dela za dvig narodne zavesti in ker se, še mnogo pre-malo propagira jugoslovanska misel. Ker se ne skrbi za narodno zavest, izgublja na-še narodno življenje na moči in danes je že dosti naših kulturnih društev in insti-tucij, ki so skoraj čisto izven našega na-rodnega življenja. Prav tako pa so dnevno bolj redki naši inteligenti, ki bi se zavedali svoje dolžnosti do javnosti, ki bi bili del našega javnega življenja. Zavladala je tak-šna neaktivnost naših prvih solanov ljudi, da so postale lamentacije o nezanimanju mladine za javno življenje že smešne. Kje pa dobiva danes mladina vzore, ki bi ji kazali pravo pot? Kje pa naj črpa mladina idealizem, če pa tega ne prejme od svojih predhodnikov.

In ker se premalo propagira jugoslovans-ka misel, zato tudi obstojajo o njej tako neverjetni pojmi. Eni nekako razumejo, da je jugoslovanska misel izpopolnilo in do-polnilo slovenske, drugi nočejo videti, da ne more biti pravi pristajal jugoslovanske misli tisti, ki samo od strani gleda, kako delajo drugi. Nekateri se zopet ne morejo zvesti v to, da je jugoslovanska misel gla-siteljica složnega dela, da hoče napredek vseh, ne pa samo nekaterih. A še hujše zablode obstoje in niti takšnih ne manjka, ki izvirajo iz golega egoizma in materija-lističnih spekulacij.

Popolna je s tem slika naše razdvojenosti. Na eni strani sprejemamo brez kritike in brez zavesti vse, s čemer more uplaviti tujina na nas, na drugi strani pa se za-piramo pred uplivi, ki nam jih daje naše narodno življenje. Mesto da bi postajali vse močnejši v zavednosti in trdni volji, omahuje naša volja in izgublja naše enot-no narodno čuvstvovanje na sili. Bilanca te razdvojenosti govori zadosti prepričevalno, da bomo nazadovali, zelo nazadovali, če ne bomo polagali več pozornosti na narodno vzgojo. Nikdar ni to preveč in v času tako napetih časov že celo ne!

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 5. avgusta (d). Skrajša se zelo vroče, zato pa nevihte, zlasti na zapadu Avstrije.

Italijanski tisk o pomenu obiska nemških državni- kov v Rimu

Ves tisk hvali delo sedanje nemške vlade - Razpravljali bodo o raz-
orožitvi, o nemško-avstrijski carinski zvezi in o reparacijah

Rim, 5. avgusta. n. Bližnjemu sestanku med nemškimi državnimi kancelarjem dr. Brüningom in zunanjim ministrom dr. Curtiusom ter italijanskim ministrskim pred-sednikom Mussolinijem pripisujejo faši-stovski listi veliko politično važnost. Silno laskavo se izražajo o zunanjih in notranji politiki sedanje nemške vlade ter prizna-vajo, da zna vestno in odločno dovesti svo-jo politiko v sklad z nacionalnimi interesi Nemčije na eni ter splošnimi mednarodni-mi potrebami na drugi strani.

»Giornale d'Italia« se sklicuje na do-bre odnose med obema državama, pa pravi, da že ti sami jamčijo, da bodo na rimskem sestanku govorili in sklepali o vseh vprašanjih lojalno in odkritosrčno. Že na poslednjem sestanku Društva narodov v Ženevi se je pokazalo, da obstoja v ne-katerih vprašanjih med Nemčijo in Italijo popolna identičnost. V težnjah in pri delu

se bo dala ta identičnost doseči tudi pri drugih vse bolj važnih vprašanjih.

V ostalem so nemški listi že napovedali, da se bo na sestanku v Rimu govorilo o razorožitvi, o nemško-avstrijski carinski uniji, o reparacijah in o eventualnem ita-lijansko-nemškem sodelovanju v okviru DN.

Vendar pa to še ni ves program. Italija je na Mussolinijevo iniciativo prva nagla-sila, da je treba revidirati reparacijski pro-blem na takšen način, da se bodo poleg tega vprašanja rešili obenem tudi vsi kom-plicirani sistemi medzavezniskih vojnih dolgov in ostala finančna in gospodarska vprašanja Evrope in ostalega sveta. Zna-no je prav tako italijansko stališče o raz-orožitvi. Italija hoče, da se to vprašanje reši resno in na vzajemni podlagi ter s skupnimi žrtvami, pa da se tako najde za vse države pravična rešitev.

Angleški učitelji v Dravski banovini

Lep sprejem na Jesenicah in v Ljubljani

Ljubljana, 5. avgusta.

Zvečer ob 19.45 so prispeli v Ljubljano an-gleški učitelji(ce) in učiteljski kandidatje. Iz-letnikom sta se do Jesenic peljala nasproti člana sprejemnega odbora v Ljubljani g. Coo-pelandova in g. Kermavner. Na Jesenicah je pri-redilo izletnikom tamošnje prebivalstvo nad-vse prisrčen sprejem. Izmed raznih društev so bila številno zastopana zlasti SPD iz Kranja, Turistovsko prometno društvo iz Kranjske go-re, Zimsko sportni podsavez, dalje županstvo na Jesenicah itd. Izletnike so pričakovali na jeseniškem kolodvoru šolski otroci z rožami in z razglednicami, ki so jih razdelili mednje. — Šolski otroci so tudi zapeli dragim gostom v pozdrav več pesmi. Goste sta pozdravila in jim želela čim prijetnejšega oddiha na naših tleh odvetnik dr. Ivo Stempihar (v angleščini), in predsednik radovljiškega učiteljskega društva g. Schiffrer.

V Ljubljani se je zbralo k sprejemu ang-leških učiteljev in učiteljic polnoštevilno ljub-ljansko učiteljsko s predsednikom Mlekusem na čelu, dalje učiteljsko, ki obiskuje v Ljub-

ljani razne strokovne tečaje, za JUU predse-dnik Dimnik, tajnik Kobal, blagajnik Grum in urednik »Učiteljskega Tovariša« Škulj, za Slo-vensko šolsko matico nadzornik Gabrček, za prosvetni oddelek banske uprave dr. Kolnik, za pedagoško centralo Osterc, nadzornik za Ljubljano g. Grum, vodja skavtov Kunaver, ravnatelj meščanske šole v Zg. Šiški, člani Društva prijateljev angleškega jezika itd. Gosti so bili nad prisrčnim sprejemom in Ljubljani vidno vzradošeni. Po kratkih pozdravih so od-šli skupaj z ljubljanskimi tovariši in tovari-šicami v hotel Miklič, kjer se je vršila skupna večerja.

Skupno je prispelo v Ljubljano 19 dam in 16 gospodov. Učitelje vodi g. Edwards, učite-ljice pa mis Edith Butcher. Izletniki so se pri-peljali preko Monakovega. V Ljubljani ostanejo do jutri zvečer, nakar odpotujejo v Bohinj, kjer se nastanejo v hotelu pri sv. Janezu. V Bohinju ostane tri, do štiri tedne. Izlet je orga-nizirala ga. Coopelandova, ki se neumorno in požrtvovalno že več let trudi, da pride do čim najtesnejših stikov med Angleži in nami.

Ravnatelj Janko Lesničar †

Celje, 5. avgusta.

Iz Beograda je prišla tužna vest, da je pri železniški katastrofi v nedeljo zvečer v Zemu-nu tragično preminul Celjan g. ravnatelj Janko Lesničar.

Kdoroli je poznal tega odličnega narodnega delavca in zadržnega strokovnjaka, globoko obžaluje njegovo prerano smrt. Janko Lesničar se je rodil l. 1884 na Humu pri Ormožu. Po končanih študijah se je naselil v Celju, kjer se je uspešno udeleževal kot novinar. Bil je za-pored urednik »Domovine«, »Narodnega dnev-nika«, »Narodnega lista«, in po vojni »Nove dobe«. Še bolj pa je Lesničar zaslovel kot iz-vrsten poznavalec in organizator zadrugištva.

Njegovo ime je s slovenskim zadrugištvom neločljivo zvezano. Zato ga je končno tudi Pri-veligirana agrarna banka postavila na važno mesto direktorja Oblastne zadruge za poljedel-ski kredit v Čupriji. Dve leti je tam uspešno deloval ter reorganiziral in na novo ustanovil več sto kmetijskih zadrug. Pred enim mesecem je prišel v Celje, da tu preživi svoj dopust pri svoji soprogi in svojem 10letnem sinčku Janku.

V nedeljo zjutraj se je vrnil ter v Zidanem mostu vstopil v zadnji vagon direktnega mona-kovskega brzozlaka, v katerem ga je dohitela smrt. Pokojnika so vsi cenili radi njegove lju-domilosti in iskrenega značaja ter zato tudi vsi tembolj obžalujejo, da je moral tak moč-past zaradi zločinke roke. — Slaven spomin Janku Lesničarju!

Pogoji za sprejem učencev na srednje kmetijske šole

Beograd, 5. avgusta. AA. Kmetijsko minist-rstvo je predpisalo tele pogoje za sprejem učen-cev na srednje kmetijske šole:

Pouk traja tri leta, četrto leto po končanih šolah je posvečeno izključno samo praktični izpopolnitvi in specializaciji, obvezni za one, ki žele stopiti v državno službo. Učenci so lahko redni ali izredni. Redni učenec prvega razreda je lahko vsakdo, kdor je izpolnil vsaj 15 let in še ni presegel 19, mlajši od 15 let, nikakor pa ne izpod 14 let, se lahko sprejme, če je telesno dobro razvit in če jez uspehom absolviral 4 razrede srednje šole ali popolno meščansko šolo ali nižjo kmetijsko šolo, se dobro obnaša in je podanik Jugoslavije, dobrega zdravja in nje-gova roditelja ali skrbnik pristanejo na to, da stoji v šolo. Prošnje je treba poslati direk-ciji srednje kmetijske šole najkasneje do 10. sep-tembra.

Šola ima internat. Vsi učenci morajo stano-vati in se hraniti v internatu, za kar plačajo vnaprej 400 Din na mesec. Pouk se začne 1. oktobra.

Težka nevihta nad Liègem

Bruselj, 5. avgusta. AA. Nad Liègem se je utrgal oblak. Voda stoji v ulicah 1 m visoko. Ves promet je onemogočen.

4. evropski socialistični kongres na Dunaju

II.

Utemeljeval jo je dr. Otto Bauer, prvi zunanji minister po prevratu in Remerjevi vladi, eden glavnih duševnih voditeljev, ki je igral važno vlogo na vseh doseganih kongresih, in usva-riteelj takozvanega linškega programa. On je fak-tor vse internacionale, ki ga čuje ves proletar-ijat in vse meščanstvo, ko govori o programu ali taktiki delavstva. Posebne važnosti pa so njegova izvajanja danes v tej grozni krizi sve-tovnega gospodarstva. — Čujmo vsaj nekaj glav-nih misli:

Minula je kratka doba povojne stabilizacije kapitala. Težka depresija, ki od leta 1929. teži na industriji vsega sveta in je vzrok milijonom brezposelnih delavcev in zasebnih uradnikov, kakor tudi težka poljedelska kriza sta dosegli svoj vrhunec v tej akutni krizi kredita, ki je zadnje dni udarila gospodarstvo vse srednje Evrope. Stojimo na začetku nove faze v raz-voju, ki ga označujejo zopet težki gospodarski in socialni pretresi. V Nemčiji je postal faši-zem velika nevarnost, njega zmaga bi pomenila propast nemške demokracije in bi dovela v Ev-ropi in na celim svetu do vojne.

Predložili smo resolucijo, v kateri smo uvo-doma označili vse, kar zahtevamo od vlad ka-pitalističnega sveta. Ogromni kapitali leže v Ameriki, v Franciji in nevtralnih deželah, do-čim vsa srednja Evropa hira radi nedostanka kapitala. Ako bi se vsi ti kapitali vrnili pro-dukcijski, bi kriza bila olajšana in brezposelnost bi se zmanjšala. Toda kapitalisti sami že niso več sposobni, razpolagati s svojimi kapitali, edino vlade še morejo izvrševati razne akcije in na-vajati kapital tje, kjer ga je najbolj potreba.

Zato zahtevamo velikopotezno mednarodno kreditno akcijo za Nemčijo, ali pri tem odkla-njamo vsakršne politične pogoje. Istočasno mora biti na novo urejeno vse vprašanje vojnih dol-gov in reparacij, in sicer se mora to zgoditi že tekom tega leta, dokler traja Hooverov morato-rij. Socialna demokracija smatra revizijo krivic, ki so jih narekemale mirovne pogodbe, za nujno potrebno in neizogibno.

Toda je še nekaj, kar smatramo za višje od krivičnih mirovnih pogodb, in to je mir, to je onemogočenje vsake nove vojne. Moramo tudi računati s tem, da bi katastrofa srednje Evrope mogla pomeniti začetek nove periode za socia-lizem sveta. Razne so ceste, ki vodijo v socia-lizem: cesta nasilja, diktature, teror, kakor n. pr. v Rusiji. Taka cesta nasilja, diktature, terorja pa ni naša cesta, ni cesta, ki si jo mi želimo. Mi hočemo za voljo socializma odreči se demo-krazizmu.

Ali kajpak, ako se delavskim vrstam odvza-mejo demokratska sredstva boja, se mora potem bojevati tudi z drugačnimi sredstvi... Ta svet, ki danes koleba, ima le eno samo izbiro: bodisi da se mu še o pravem času posreči pomagati Nemčiji in Evropi pri obnovi gospodarstva, ob-varovati demokracijo in mir v Evropi, — in ta-kar ostane delavstvu ohranjena pot demokra-cije, — ali pa mi vsi vkup in kapitalistične vla-de tega ne zmorejo zastran prestiza, da bi pre-magali svojo sebičnost in pravočasno ukrene-mo uspešno obrano, — potem pa pride nad nas katastrofa, in ako že pride do te grozne reči, moramo porabiti vse sile, da dobimo za delav-stvo politično oblast, zlozimo kapitalizem in zgradimo socialistično družbo.

*

Tako dr. Bauer. Prav so mu dali Leon Blum za francoski proletariat in zapore vsi ostali zastopniki iz raznih držav Evrope. Francoz Blum se je še posebe zavzemal za pomoč Nem-čiji brez slehernih političnih jamstev. — In so-cialisti so tudi v Franciji jako mogočna stranka.

Iz raznih izjav na tem kongresu je jasno, kaj vodi v tako stališče delavskih vrst, — nam-reč strah pred komunizmom in boljševizmom. Socialisti se smatrajo za boljši del proletarijata, v slučaju tudi za srednje sloje med meščan-stvom in boljševizmom. Zato tudi nudijo me-ščanskim strankam spravno roko za sodelovanje po načelih zdravega demokratizma proti komu-nistični diktaturi, proti boljševizmu. Te izjave se smatrajo za nekaj preludij k novi koalicii obojih socialistov v Avstriji, za katero so že nekaj časa delovali znameniti voditelji socialnih demokratov, recimo sam dr. Renner in njegovi častilci.

Dr. Renner je napisal v sobotnem popoldnev-niku »Wiener Allgemeine Zeitung« članek, v katerem pravi med drugim, da je socialna de-mokracija brezpogojno priznala in se izrekla za demokracijo, toda ne brez vsakega pridržka... »Delavstvo nudi meščanstvu velika sodelovanje na demokratski podlagi in se sveto obvezuje, da samo te podlage ne zapusti, — toda izjav-lja pa tudi, da — ako buržoazija opusti in uniči podlago demokracije — se tudi delav-stvo ne bo smatralo vezano na demokratsko obliko, marveč zgrabi v takem slučaju za vsako sredstvo, da bi obvarovalo bodočnost in »vobo-do delavstva... Za vse sloje prebivalstva je dal ta kongres povod, da resno razmišljajo in se na novo — orijentirajo.«

*

Toda ako je gotovo, da nemška kriza mora biti rešena, je isto tako gotovo, da ne pojde brez sodelovanja Francije, in kaj ta zahteva in bo dosledno zahtevala, to vemo vsi. Ako pa se vse ponesreči, potem tudi delavska internacio-nala ne bo imela nikakega dobička. Marsikaj se da socializirati, ali ne prazne blagajne, be-da, nezaposlenost ter obup, ki se loteva najšir-ših mas narodov. Nuditi Nemčiji pomoč vsega proletarijata, je res lepa reč, je gniljivo lepo, toda bolj bi bilo pomagano, ako bi Nemčiji sve-tovali: naj se za vsako pošteno ceno sporazume s Francijo, ki končno tudi hoče imeti v bodo-čnosti mir pred nemškimi revanšnimi apetiti. Prestiž — je danes hazard, a trezni nemški po-litičar vendar ne bodo v teh urah igrali bazarda.

Tudi na take argumente bi mogli malo po-misliti tako pametni možje, kakor so Renner, Bauer, Vandervelde, Blum, Loebe itd.

Nesreča letalca Lindbergha

Edmond-town, 5. avgusta. n. Kakor pravijo, je Lindbergha na njegovem poletu zadel nesreča. Moral je pristati in je bil lažje ranjen.

Brazilijska je ustanovila svoj konzulat v Beogradu

Beograd, 5. avgusta. AA. Od brazilijskega kon-zulata smo dobili obvestilo, da je brazilijska vla-da z ozirom na recipročne interese, ki obstoja-jo glede čim tesnejšega sodelovanja med obe-ma državama, sklenila ustanoviti v Beogradu konzulat, pristojen za vse ozemlje naše kralje-vine. Njegovo Vel. kralji je blagovoliil izdati eksekvatur konzulu Alfredu Polzinu, ki je že nastopil svojo službo in ki je rad na razpolago vsem zainteresiranim osebam. Konzulat se za-časno nahaja na Topličkem vencu št. 23, od 1. oktobra dalje pa ostane stalno v Francoski uli-ci št. 5. Uradne ure so dnevno od 9. do 13.

Denarne pošiljatve iz naše države v inozemstvo

Beograd, 5. avgusta. AA. Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Zagrebu je obvestila vse gospodarske organizacije v državi o temle skle-pu finančnega ministra:

»V zvezi z zakonom o denarju je sklenil mi-nister financ, da se gotovina v pisnih in pa-ketih z označeno vrednostjo more pošiljati iz naše države v inozemstvo tudi do vsote 100.000 Din pod doseganji pogoji. Izvzete so one države, pri katerih je maksimum omenjene vsote manjši od 100.000 Din.

Nove dopisnice

Beograd, 5. avgusta. AA. Minister za promet je dal v promet nove poštne dopisnice, ki se bodo prodajale po ceni 150 Din z napisom Kraljevina Jugoslavija. Uporabljale se bodo sa-mo za dopisovanje z inozemstvom. Dopisnice z napisom Kraljevina Srbov, Hrvatov in Sloven-cev, ki so se prodajale po 150 Din in ki so veljale za dopisovanje z inozemstvom, bodo vzete iz prometa. Stare dopisnice bodo veljale samo še do 31. avgusta in se po tem roku ne bodo mogle več zamenjati.

Albanski dementi

Beograd, 5. avgusta. l. Albansko poslaništvo je dementiralo vesti o nesrečni smrti 47 alban-skih vojakov grške narodnosti, ki bi naj bili, kakor so poročali grški listi, izgubili življenje pod plazom zemlje v bližini albansko-jugoslo-vanske meje.

Požar v prosti luki v Trstu

Trst, 5. avgusta. n. V velikem skladišču št. 11 v prosti luki »Punto franco« je nastal požar, ki bi bil lahko uničil poleg skladišča vse zaloge blaga. Gasilci so še pravočasno v kali zadušili ogenj.

»Stalin je surov in brutalen«

Železno, 5. avgusta. n. Iz ruskega ujetništva se je vrnil Stjepan Banac. V Moskvi je bil Sta-linov sluga. Banac pripoveduje, da je Stalin zelo surov in brutalen človek. Na njegovem licu ni nikoli opazil smeja. Videl je, da se je samo enkrat nasmejal, in to je bilo tedaj, ko je prišla vest, da je Vranglova armada premagana.

Pred odkritjem spomenika Miroslava Vilharja v Planini pri Rakeku

V Planini pri Rakeku bo 9. t. m. velika narodna slavnost: odkritje spomenika rojaku Miroslavu Vilharju, notranjskemu pesniku, pisatelju, skladatelju in politiku v slovenski preporodni dobi.

Vilhar se je rodil 7. septembra 1818. v trgu Gornja Planina. Na njegovi rojstni hiši je bila že leta 1890. vzidana spominska plošča z napisom: »Čujte gore in bregovi, da sinovi Slave smo!«

Druga polovica hiše ima še danes napis »Vilharjev dom« in pod njegovo streho sta v pritličju Gasilno društvo in planinski Sokol. Nasproti Polharjevega doma je hiša, ki je bila last Vilharjevega očeta, ki je bil bogat gospodar in poštar. Prostor med obema hišama in državno cesto Planina - Logatec ter banovinsko cesto Planina-Rakek je današnji Vilharjev trg, a med obema cestama v trikotniku bo njegov spomenik, doprinski hip iz bronu v dvakratni naravni velikosti, temelj pa je iz najboljšega nabrežinskega kamna. Spomenik je visok 4 m in 40 cm in je umotvor akademskega kiparja Notranjca Ivana Sajovca.

Vsi zavedni rodoljubi se ta dan udeležimo slavnostnega odkritja spomenika, da dokazemo vsemu svetu, kako ceni narod svoje vodnike.

In na Notranjskem je bil prvi med njimi Vilhar, ki je vse svoje življenje posvetil svojemu narodu, posebno pa svoji ožji domovini Notranjski. Zato hočemo dostojno proslaviti šestdesetletnico njegove prezgodnje smrti in petindvajsetletnico postavitve njegovega prvega spomenika v Postojni.

Miroslav Vilhar se je rodil v Planini, šolal v Postojni, St. Pavlu na Koroškem in na vseučilišču v Graecu, oženil v Senožečah in sam nam pove:

»Na Kalcu prebivam,
kjer Pivkin je vir...«

Potoval je med tedanjimi rodoljubi po vsej Notranjski ter širil lepoto narodne besede s petjem in glasbo po vsem ozemlju. Bil je prišten, dovipen notranjski Kraševac, saj je v svoji lepi pesmi »Kras« tako lepo opisal trpljenje kršnega Krasa v tedanjih dneh:

»Sreča sladka ni ti dana,
dan ti je trepet in strah!
Sapa meče v morje pesek,
tebe pa osoda v prah!«

Na Krasu nam je tudi začrtal s svojim političnim pobratimom Franom Levstikom l. 1867. prvi jugoslovanski program, ki je vspešneje v svoji pesmi »Na Kalcu«, ko popisuje tok Pivke v Unec in Ljubljano:

»Naprej do dežele,
kjer Sava bobni
med brate, med sestre,
med naše ljudi!«

Levstik pa je bil Vilharjev vzornik, saj sta 2. januarja 1863. začela izdajati svoje politično glasilo »Naprej«, v katerem sta se z vso odločnostjo borila za pravice zedinjene Slovenije. Radi člankov »Slovenci bi ne smeli imeti meje in Kaj se nekaterim zdi ravnanje?« v listu sta bila od tedanje avstrijske birokracije obojena na zapor na Zablaku, kjer je Vilhar preživel šest tednov v ječi ob Ljubljani.

Vilhar je študiral pravo v Graecu, a ni dovršil svojih študij, ker je bolj ljubil narodno pesem in glasbo kakor suhoparni študij. Njegova večna lepa »Po jezeru« je ponarodela in poje se po vsem slovenskem svetu. Njegove besede: »Čujte gore in bregovi...« pa bodo donele na Planini 9. t. m. preko vseh mej naše lepe domovine.

Rodoljublje in demokratični Levstik — neustrašeni ustvaritelji junaškega notranjskega kmeta Martina Krpana, je bil družinski učitelj Vilharjevih otrok. V tem času, ko je zlasti vplival na našega pesnika, je gotovo tudi zanetil

Pri pomanjkanju teka, kislem vzpohavanju, slabem želodcu, leni prebavi, črevesnem zataganju, napihnjenosti, motnjah presnavljanja, opršcu, srbečici, osvobodil naravna »Franz Josefovca« voda zelo vseh nabranih strupov gnolobe. Ze stari mojstri vede o zdravilnih sredstvih so priznali, da se »Franz Josefovca« voda obnese kot povsem zanesljivo sredstvo za izboljšanje črevesa. »Franz Josefovca« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 471

ljubezen do svoje domovine Vilharjevemu sinu Franu Serafinu (* 1852 v Senožečah, † 1928 v Zagrebu), odličnemu jugoslovanskemu skladatelju, stvaritelju naših najlepših narodnih skladb: »Slovenec, Srb, Hrvat«, »Na vrelu Bosne«, »Mornar«, »Nezakonska mati«, opere »Lopudski sirotac« itd.

Znano pa je, da je pesnik Miroslav Vilhar tudi sam spesnil povečini svojim pesnim napeve. In prav radi teh napevov so se Vilharjeve pesmi tako prikupile ljudstvu, da jih je mnogo ponarodilo. Naj omenimo samo nekaj najbolj znanih, ki jih čujemo skoraj vsak dan in ki najbolj kažejo, kako je Vilhar globoko proniknil v svoje ljudstvo in našel pravi ljudski ton: »Po jezeru bliz Triglava...«, »Lipa zelenela je...«, »Bom šel na planine...«, »Rožice ne bom trgala...«, Mila, mila lunica...« itd.

Vse priprave za Vilharjevo slavnost pričajo, da bo Vilharjev dan v Planini vedra in sijajna manifestacija čiste narodne zavesti ter iskrenega rodoljublja. Zato pobitimo vsi v Planino, da se zahvalimo svojemu pesniku-glasbeniku in narodnemu buditelju za njegovo delo za osvobodjenje našega naroda.

Slava Vilharju!

Sin planinskega raja.

Westfalska deca v Ljubljani

Ljubljana, 5. julija.

Popoldne ob 16.16 se je pripeljala z gorenjskim vlakom v Ljubljano pod vodstvom izseljeniškega komisarja v Düsseldorfu Deželica westfalska deca — okoli 200 otrok. Za otroci so se pripeljali odborniki naših društev na Westfalskem s predsednikom g. Bolho in več duhovnikov. Na kolodvoru so pričakovali westfalsko dečo za bansko upravo upravnika banovinskega dečjega doma g. Bergusa, dr. Koropca in konceptna praktikanca g. Šavnikova, za banski izseljeniški urad nadzornik g. Fink, za mladinski oddelek socialno-političnega urada ljubljanske mestne občine g. Sedej, za Narodni izseljeniški odbor g. Juvan, za Delavsko zbornico tajnik g. Urahtnik, za Borzo dela vodja g. Vančina, za Rafaelovo družbo pater g. Zakrajšek, za Rdeči križ podpredsednik občinskega odbora inspektor g. Vester in tajnik g. Malnarčič itd.

Mestna občina je priredila deci na kolodvoru zaustavo, nakar so jo priredili s komisarjem Deželico razdelili na več oddelkov, ki so jih takoj prevzeli odborniki ljubljanskih dobrodelnih društev. Dečo pošljejo po kratkem odmoru nekaj še danes, nekaj jutri v poštne kolonije. Želimo, da bi se westfalska deca okrepila pri nas na duši in telesu in da bi odnesla od nas kar najlepše spomine.

Jutri ob 10. dopoldne bo v Delavski zbornici konferenca, na kateri bo podal izseljeniški komisar Deželica izčrpno poročilo o razmerah med našimi rudarji na Westfalskem in v Porenju.

33 učiteljic v gospodinjstvem tečaju na dr. Krekovi šoli v Zgornji Šiški

Ljubljana, 5. avgusta.

Početkom tega tedna je bil zaključen na dr. Krekovi meščansko-gospodinjstvi šoli v Zgornji Šiški enomesečni kmetijsko-gospodinjstvi tečaj, ki je nad vse lepo uspel. Smoter tečaja je bil usposobiti učiteljice Dravske banovine za vadiateljice izobraževalnega in vzgojnega dela med našo kmetiko in delavsko mladino, ki je v prvi vrsti takih naukov potrebna. Tečaj je obiskovalo 33 učiteljic iz raznih krajev naše ožje domovine.

Posebni del tečaja je veljal mlekarstvu in sirařstvu. Strokovni nauk o vrtnarstvu in sadjarstvu je bil prav tako v rokah 5. Avgusta, ki ji je še pomagala s. Kunigunda. Udeleženke tečaja so se seznanile s cvetličnjaki, z okulacijo vrtnic, s cepljenjem dreves, presajanjem cvetice i. dr. Jako koristno znanje, ki pride v pomoč učiteljicam, ki jih je predaval dr. Ivo Pirc, o novorojenčkih in dojenčkih pa dr. Dragaš. Ves nauk je bil močno združen s

zobe in pod košatimi črnimi obrvmi najživahnejše oči na svetu. Vsaka njegova kretnja je izdajala čudovito samozavest, Varvara je skočila pokoncu in mu prožila roko.

»Kako pozno prihajate!« Vladimir Ivinovič ji je poljubil roko ter se takoj oddaljil od nje, da je pristopil k Arijani, ki je nepremično obstala.

»Prišel sem samo zato, da vam čestitam, Arijana Nikolajevna. Zvedel sem od svoje hčerke, da ste slavno zmagali, kar sem sicer pričakoval!«

Prijel je njeno roko s svojima obema in jo dolgo stiskal. Arijana se mu je z ostro kretnjo iztrgala, kar ni ušlo Varvari.

»Sedite, Vladimir Ivinovič,« je rekla, »in pijte kavo z nami.«

»Ne, nimam časa. Imam še veliko poti.«

»Morate vzeti čašo kave, sicer vas ne pustim proč. Morda grem z vami, da se navžijem nekoliko svežega zraku, danes imamo prvi poletni dan. Kam nameravaš ti, Arijana?«

»Do sedmih ostanem doma, potem pa pride Nikolaj pome z vozom. Trudna sem, spat pojdem.«

»Zdaj mi je prišlo na misel,« je rekla še Varvara, »skoraj bi bila pozabila, da imaš v sobi pismo od očeta.«

Arijana je namrščila čelo; komaj je zaslišala očetovo ime, se ji je obličje zmrščilo. Nekaj minut nato so vsi zapustili jedilnico.

Majdica poslušaj Radion.

Ta lepa, mala skrinjica, iz katere se čuje tako divna glasba, dela Majdico mnogo veselja. Imenuje jo svoj Radion, »ker sama svira«. Mala Majdica zamenjuje namreč radio z Radionom, o katerem ve, da sam pere in da napravi perilo brez vsakega truda čisto in snežnobe.

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

prakso. Udeleženke so same izdelale 2 hleba običajnega sira, poskusile so pa tudi z imperialom in Chaletom. Ogledale so si šolske, gospodarske objekte in poprijele z delom na vseh tistiščih.

V poglavitnih priučitvenih so se delale mnoge ekskurzije. Gospodične so šle na Golnik, Lukovico, Higijenski dom v Ljubljani, radijsko postajo v Domžale, Dežji dom kraljice Marije, na Vrhniko, v Malo Loko in Lesno brdo, kjer je bilo razloženo ekskurzistkam stanje sodobnega perutinarstva. Umetne valilnice, vzorna izraba prostorov, kokle in druge naprave institucije

s ca. 2000 perutnine so bile predmet največjega zanimanja. Gospodične so v tečaju dobile navodila za ustanavljanje gospodinjstev tečajev med kmetijskim in delavskim ljudstvom, kakor tudi metodiko, ureditev in pomen takih naprav za naše ljudstvo. Udeleženke tečaja so bile ves čas vestne in skrbne, ter je vladala med njimi poudarka vredna vzorna harmonija. Zato so tudi uspehi tako popolni. Tudi ta tečaj je, kakor drugi, ki se vrše letošnje poletnice v Ljubljani, dokazal, da je učitelstvo delavno in da stan namenoma slabo pozna oni, ki trdi drugače.

Po katastrofi v Rušah

Škodo ocenjujejo — Menda ne bo presegala 10 milijonov dinarjev

Maribor, 5. avgusta.

Gasilci iz Ruš in tovarniški delavci, ki so še večer ves dan čuvali pogorela skladišča tvornice za dušik, karbid in umetna gnojila v Rušah in gasili žerjavico, so pozno zvečer docela končali svoje delo. Pogašeni so sedaj vsi še tleči kupi materiala in naprav, tako da je vsaka nova nevarnost odstranjena. Čiščenje pogorišča in prevažanje ter prenašanje še ohranjenih zalog v zasilna skladišča so se danes nadaljevala ves dan. To delo bo trajalo še nekaj dni.

Na pogorišču so prispele tudi zastopniki prizadetih zavarovalnic s člani komisije, ki nadzoruje čiščenje. Popisujejo vse, kar je še ostalo

ali se bo sploh dalo porabiti, da se odračuna od zavarovalnice, ki bo izplačana v višini škode, ki jo je povzročil požar v skladiščih, bodo še enkrat vse pregledali in preverili. Šele potem, ko bo vse pregledano in inventarizirano, bo mogoče ugotoviti prizadeto škodo. Prvotno se je domnevalo, da znaša škoda okrog 18.000.000 Din, vse pa kaže, da ta trditve ne bo obveljala, pač pa sodijo da je škoda vsekakor krog 10.000.000 Din, tako da je bil do sedaj to največji požar od vseh, ki so prizadeli industrijska podjetja v Sloveniji.

Zivljenje v Rušah postaja polagoma zopet normalno. Razburjenje se je poleglo.

V Dravski banovini je 2496 brezposelnih

Izkazi Borze dela v Ljubljani in njenih ekspozitur v Kranju, Celju, Mariboru in Murski Soboti

Ljubljana, 5. avgusta.

Evidenca brezposelnosti v Dravski banovini je, kakor je že opetovano ugotovila Delavska zbornica, iz raznih vzrokov zelo težavna. Kljub temu nudijo izkazi naše Borze dela z njenimi ekspoziturami v Kranju, Celju, Mariboru in Murski Soboti zelo poučen vpogled v splošno stanje brezposelnosti pri nas.

Po zadnjih izkazih je iskalo dela pri Borzi dela v Ljubljani od 18. julija do 25. julija 508 moških in 530 žensk, vseh 1038. Koncem tedna je ostalo v evidenci 424 moških in 518 žensk, vseh 942.

Pri Borzi dela v Kranju je iskalo dela od 8. do 7. t. m. 184 moških in 47 žensk, vseh 231. Koncem tedna je ostalo v evidenci 177 moških in 47 žensk, vseh 224.

Pri Borzi dela v Celju je iskalo dela od 26. julija do 1. t. m. 431 moških in 228 žensk, vseh 659. Koncem tedna je ostalo v evidenci 400 moških in 211 žensk, vseh 611.

Pri Borzi dela v Mariboru je iskalo dela od 26. julija do 1. t. m. 636 moških in 163 žensk, vseh 799. Koncem tedna je ostalo v evidenci 594 moških in 101 žensk, vseh 695.

Pri Borzi dela v Murski Soboti je iskalo dela od 19. julija do 25. julija 71 moških in 20 žensk,

vseh 91. Koncem tedna je ostalo v evidenci 23 moških in 2 ženski, vseh 24.

Število vseh brezposelnih v Dravski banovini znaša tedaj po teh izkazih 2496. Ta številka pa seveda ne obsega vseh, ki bi radi delali, a ne dobe zaposlitve.

Požar pri Cerkljah pri Kranju

Kranj, 4. avgusta.

Pred dnevi kmalu po polnoči je začelo nenadoma goreti na podu posestnika in mesarja Znidarja Franca. Vzrok požara je neznan. Pogorela sta mu pod in šupa. Požar se je razširil tudi k sosedu Kaplenku Blažu, kateremu je ravnotako uničil pod. Takoj so prihiteli na lice mesta gasilci iz Cerkelj in Zgornjega Brnika, ki so rešili, kar se je rešiti dalo in požar omejili. Prizadeta gospodarja sama ne vesla, za koliko sta zavarovana. Pravita pa, da bi stalo, če bi se upepeljena poslopja nanovo postavila, gotovo do 100.000 Din.

Delavska veselica v korist brezposelnih. Prihodnji nedeljo 9. t. m. ob pol 15. uri popoldne se bo vršila pri Grajzarju na Primskovem delavska veselica s prosvetnim programom. Veselico priredi primorsko društvo »Zarjac« v korist brezposelnih.

Claude Anet:

Arijana

Roman ruske deklice.

Ljubosumje jo je mučilo in ji šepetalo, da ima Vladimir novo prijateljico. Začela ga je nadzorovati, mu skušala brati z obličja misli, zasledovala njegove poglede ter poslušala celo, kako povdarja besede.

Poprej ni nikoli šla iz hiše v teku jutra, zdaj pa je begala po ulicah in se stokrat zaporedoma znašla pred hišo ljubljenežnega moža; celo z vozom se je peljala za njim. Toda kdo more zasledovati pota zdravnika, ki ga mnogi že?

Izgubila je svojo veselost in brezskrbnost srečne žene, ki ji gre vse po želji, ki ji življenje poteka brez ovir.

Ko je tistega dne Arijana prišla domov po zaključnem izpitu, je Varvara sedela z nekaterimi prijateljci za mizo, dasi so že davno pokosili.

»Ali si izpit dobro prestala?«

Preden je deklica utegnula odgovoriti, so se odprla vrata in Vladimir Ivinovič je vstopil. Bilo je, kakor da je oprezoval Arijano, ker je vstopil takoj za njo. Bil je med onimi ljudmi, ki imajo vedno mnogo opravkov in se jim mudi, skoraj petdesetletnik, gladko obrbit in sivečih lasi. Imel je najlepše

III.

Ko je Arijana vstopila v svojo sobo, je zagledala očetovo pismo sredi mize in prepoznala njegovo pedantično pisavo. Pismo je bilo priporočeno.

Preden ga je odprla se je popolnoma slekla in vrgla rjavi kroj na stolicu. Razpustila je svoje koštanjeve lase, se zavila v tanek jutranji plašč, vzela pismo in se z bosimi nogami zleknila na divan.

Pismo se je tako začelo:

»Draga hčerka! V odgovor na Tvoje pismo z dne 10. t. m. (temu poslovnemu slogu se je deklica namrdnila) Ti sporočam svoj načrt. Ni moja želja, da greš na vseučilišče. V Rusiji imamo itak dovolj prismojenih žensk. Ti si razumna in boš znala svojo bistroumnost koristnejše izrabiti v gospodinjstvu in pri vzgoji svojih otrok. Upam, da se boš kmalu poročila. Naš prijatelj, Peter Borisovič, ki se ga gotovo še spominjaš, te ima v najlepšem spominu in njegova vroča želja je, da bi te vzel za ženo. Kakor veš, je resen dečko, ki ti more nuditi najprijetnejše življenje. Pridobil si je že ugleden položaj v trgovskem svetu in zanj jamčim kakor zase. Zdaj pojdem v neko zdravilišče na Kavkaz za mesec časa. V septembru, ko se vrnem, upam, da Te najdem v Petrogradu. Jesen bomo preživeli v Pavlovsku, kjer ima Peter Borisovič krasno letno hišo...«

In v tem načinu se je pismo vleklo čez štiri strani. Deklica ni mogla nadaljevati. Zmečkala je pismo in ga vrgla v kot sobe.

Kdo ima prav!

Kmetijska družba in ž njo cele trume producentov in konsumentov pravijo, da je meso v mesarijah in vino v gostilnah predrago. Mesarji pa zopet objavljajo podrobne račune o nakupu in prodaji živine ter dokazujejo, da imajo le malenkostni dobiček, pri svinjah že skoraj zgubo. Prav tako pa objavlja gostilničarska zadruga svoje račune, ki zopet dokazujejo, da niso cene v gostilnah nikakor previsoke, temveč celo prenizke.

Tako prihajajo vedno nove kalkulacije na dan, ne krije pa se ne eno z drugo. Čisto tako, ko je vsaka stran s predpisom o cenah kvasa, ko je vsaka stran na podlagi »ločnihi« številk dokazala, da ima prav.

V resnici pa bi v vseh teh polemikah mogel imeti prav le eden. Tu gre na vse zadnje vendarle za čisto konkretne stvari in prav za prav bi morda bila res nepristranska kalkulacija samo ena. In da do te ne pridemo, res ne razumemo in ne moremo razumeti, ker si pač ne moremo misliti, da ni v vsej banovini strokovnjaka, ki ne bi znal dokazati, kdo ima prav. To se bo pa menda res še dalo ugotoviti, za koliko se danes prodaja živina in koliko se more in tudi dobi od ene zaklane živine.

Torej — kdo ima prav?

Odgovor bi pač morali dobiti!!

Iz drugih banovin

Tri žrtve strele

Dvornik delavkam se je vnela obleka in sta dočela zgoreti.

Iz Retfala pri Osijeku poročajo o strašni smrti dveh delavk in delavca 60-letnega Jakoba Bernarda. Bili so zaposleni pri mlinu na skednju. Med tem je nastala nevihta in strela je udarila v skedenj. Bernarda, ki je stal pri mlatilnici, je na mestu ubila. Obe delavki se je pa vnela obleka in sta dočela zgoreti. Vnela se je tudi mlatilnica in pogorela. Lastnik mlatilnice in še neki delavec, ki sta stala v bližini, sta pa utekla smrti. Tudi ta dva je strela omamila, toda vrglo ju je v kot daleč od mlatilnice in sta se še mogla rešiti iz gorečega skedenja. Gasilci so z motorno brigado pogasili požar in rešili skladišče za žitom.

Tolpa morilcev, vlomilcev in požigalcev

V zadnjih desetih letih se je dogodilo v okolici Ivačićev grada mnogo zločinov, požigov in vlomov, katere je izvršila dobro organizirana tolpa zločincev, ki so pred dnevi naposled prišli v roke pravice. Seljaki so postali pozorni na neke ljudi iz okolice Ivačićev grada, ki niso nič delali, denarja so pa imeli vedno dovolj. Orožniki so uvedli preiskavo in prijeli osem moških in neko žensko, ki so bili člani te roparske tolpe. Organizator te družbe je bil 37-letni Stevo Lovrečević, Vojska ga je izprijela. Postal je strah in trepet v domači vasi. Udal se je alkoholu in postal zločinec. Lovrečević je vojni invalid. Kroglja mu je prebila sapnik in ima v grlu umetno cev za dihanje. Nosil je s seboj vedno samokres in nož in je bil nedavno obsojen pogojno na pet let ječe zaradi poskušnega umora. Pod njegovim vodstvom so člani roparske tolpe kradli in požigali v okolici Ivačićev grada. Lovrečević je priznal, da je predlanski umoril nekega Blaža Horvata iz Kloštra Ivačića in je dobil za to od umorjenčevega sina nagrado 1000 Din. Meseca maja lani je pa umoril 56 let staro Stazo Duden. Za umor so ga najeli dva zeta in dve hčeri umorne Staze za nagrado 5000 Din. Razen tega so zločinci priznali več požigov in vlomnih tatvin.

Lepa plesalka Kata Milošević umira

V Triglavski ulici na periferiji Beograda leži že par dni v agoniji bivša plesalka beogradskega gledališča Nata Miloševića. Miloševića je bila talentirana plesna umetnica, ki je pred leti zaslovela kot naša največ obetajoča plesalka.

Pred leti jo je vzel v svojo baletno šolo Rusinja Isačenko. Nata je bila izredno lepa deklica. Po turneji po Evropi se je vrnila v Beograd na smrt bolna. Lotila se je je jetika. Doma je staršem pripovedovala, kaj je vse pretrpela v plesni šoli ge. Isačenko. Morala je spati na betonskih tleh, ki so bila še polita z vodo. Namesto odeje je dobila samo čunje. Po napornem dnevnem delu in vajah so plesalke dobile slabo hrano. Ako so bile povabljene na obed, jim je voditeljica šole že naprej zabijala, da ne smejo preveč jesti, da ne izgube vitke linije. Ko se je Nata uprla takemu življenju, jo je lastnica plesne šole pretelepa in jo zapodila. V Beograd je prišla na smrt bolna, izčrpana in bedno oblečena. Že 48 ur umira pri svojem stricu, ki je dimnikar. Zveza beogradskega igralcev ji je pred tvevi poslala 3000 Din podpore, katere pa plesalka ne bo mogla več uživati, ker pričakujejo vsak hip njeno smrt.

b Zagonetna smrt letonskega dijaka v Beogradu. Pred dnevi je prišla z družino v Beograd za. Tajsija Lanjevka iz Letonske. S seboj je imela oba sina. Nastanili so se v hotelu Petrograd. Gospa je bila namenjena v Niš, kjer je nameravala prebiti počitnice. V sredo ponoči je starejši sin Lav nenadoma vstal in skočil iz uregleda nadstropja na cesto. Obležal je na pločniku v mlaki krvi in kmalu nato v bolnici podlegel hudim poškodbam, ki jih je dobil pri padcu. Nesrečna mati ni mogla povedati, ali je sin, ki je bil hudo bolan, izvršil samomor ali je ponoči v sanjah vstal in bločel po sobi padel skozi okno.

b Najstarejša zakonca v državi. V Blači pri Pločniku v krumuškijskem srezu v Srbiji živi najstarejši zak. par v državi. To sta Stanko in Milena Milenkovič. Mož je star 106 let, žena pa 114 let. Navzlic njuni visoki starosti sta še čila in s pomočjo sinov in številnih vnukov vodita svoje posestvo.

Jz Dravske banovine

d Ban Dravske banovine g. dr. Drago Marušić, dne 7. t. m. in v torek 11. t. m. ne bo sprejemal strank, ker je službeno zadržan.

d Kr. banska uprava razglasi: Ministrstvo zunanjih zadev je s svojim aktom K. P. št. 6048 z dne 3. julija t. l. sporočilo, da ga je romunsko poslaništvo v Beogradu opozorilo na to, da se naše lokalne oblasti redno obračajo na romunski konzulat v Zagrebu v zadevah, ki se tičejo romunskih državljanov, čeprav se nahajajo na teritorialnem področju romunskega konzulata v Ljubljani. Zunanje ministrstvo je zato zaprosilo naše notranje ministrstvo, naj o tem obvesti kr. bansko upravo Dravske banovine s prošnjo, naj se obveste vsi prizadeži, da se o zadevah, ki spadajo v teritorialno pristojnost romunskega konzulata v Ljubljani, obrnejo na ta konzulat, ne pa na zagrebški. Kr. banska uprava Dravske banovine je o tem obvestila podrejena oblastva, da se bodo ravnala po želji zunanjega ministrstva.

d Dišavni drž. realne gimnazije v Kočevju. Popravni izpiti se bodo vršili od 24. avgusta do 1. septembra. Zamudniki naj vložijo prošnje za pripustitev k izpitu vsaj do 20. avgusta. — Tečajni izpiti se bodo vršili med 1. in 10. septembrom. Za sprejem v I. razred je treba vložiti na ravnateljstvo prošnjo, ki ji je treba priložiti krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Prošnje morajo dospeti na ravnateljstvo vsaj do 26. avgusta. Izpiti iz slovenščine (pismeni in ustni) in iz matematike (samo ustni) se bo vršil 27. avgusta. Pričetek ob 11. uri. Podrobna razvrstitev izpitolov je na oglasni deski.

d Uprava Hubadove župe JPS vsem včlanjenim moškim zborom! Vabimo vas na sodelovanje ob slavnosti odkritja spomenika kralju Petru Osvoboditelju 5. in 6. septembra t. l. Po železnici četrtinska vožnja. Ljubljanski zbori naj takoj študirajo sledeče pesmi: Dr. B. Ipavc »Bodi zdrava domovina«, F. S. Vilhar »Naša zvezda«; vsi zbori pa E. Adamič »Molitev« (Ti, ki si vetvaril) (s fanfarami) in drž. himno »Bože pravde« (Unisono v G duru).

d Izlet Jugoslovanskega turing kluba. Jugoslovanski turing klub je po svoji reorganizaciji pričel marljivo delati za propagando in spoznavanje naše zemlje. Pod devizo »Spoznaj svojo domovino« in da vzbudi v našem narodu smisel za dosedaj še neznane zanimivosti in lepote naše domovine, narodne običaje in tradicije bo priredil letos prvo ekskurzijo v razne kraje naše domovine. Odhod vseh udeležnikov je iz Zagreba 15. avgusta ob 21.15 z brzovlakom, prihod v Split 16. avgusta zjutraj. Isti dan obiščejo udeležniki Sinj, kjer se udeležijo Sinjske alke — viteška igra, katero Sinjani prirejajo vsako leto na dan 16. avgusta kot spomin na sijajno zmago 1. 715 nad Turki. Isti večer povratek v Split, kjer se prenoči. 17. avgusta dopoldne ogled zanimivosti mesta Split, po kosilu odhod v Šibenik, ogled katedrale v Šibeniku in zanimivosti mesta. Prenočišče v Šibeniku. 18. avgusta zjutraj odhod iz Šibenika s parnikom Jadranske plovnice, prihod zvečer v Dubrovnik. Naslednji dan ogled mesta Dubrovnik, izlet na Lokrum, naslednji dan izlet preko Kotora in Lovčena na Cetinje. — 21. avgusta odhod iz Dubrovnika v Sarajevo, kamor se pride zvečer. Naslednji dan ogled mesta. Program se konča 23. avgusta po kosilu. Polna oskrba v Splitu, Šibeniku, Dubrovniku, Sarajevu v dobrih hotelih, prevoz s postaje v hotel in obratno, napitnine, izleti, vodniki, itd. za osebo Din 925.—. Natančne informacije pri »Putniku«.

d Ravnateljstvo drž. konservatorija in šole Glasbene Matice v Ljubljani javlja vsem gojenjem in njih starišem, da bo vpisovanje gojencev za šolsko leto 1931/32 v dneh 1., 2., in 3. septembra t. l. vsakokrat od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne v pisarni drž. konservatorija oziroma Glasbene Matice. Dne 4. septembra bodo sprejemni izpiti na drž. konservatoriju. Dne 5. septembra bo dopolnjevanje učencev posameznim učiteljem in popoldne istega dne običajno razdeljevanje učnih ur za vse predmete, nakar se začne redni pouk. Nadaljni tozadnevni razglasi bodo pravočasno nabiti na uradnih deskah drž. konservatorija in Glasbene Matice.

Obleke in klobuke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich. 398—3

d Kuharica brez sledu izginila. 20-letna Pavla Oblakova, nazadnje kuharica pri Černetu v Ljubljani, Domžalska cesta 17, je 14. avgusta lani neznankom odšla. Pogrešana Pavla Oblakova je srednje, čvrste postave, zardelega, zdravega, okroglega obraza, zdravih zob, črnih, dolgih las in močnih prsi. Bati se je, da je Oblakova postala žrtvica zločina.

d Od doma je pobegnil. Iz Trbovelj je koncem meseca junija t. l. neznankom pobegnil 16-letni Stanko Tržan. Stanko je za svojo starost precej velike, šibke postave, bledega, suhega obraza, s solnčnimi pegami na obrazu, kostanjevih, nazaj počesanih las, oblečen v delavsko obleko in v dobro ohranjen sivkasto bel povrtnik, obut v delavske čevlje na zadrgo in pokrit s sportno čepico.

d Vremensko poročilo. Včeraj je kazal v Ljubljani barometer 765.5, termometer 20.6, relativna vlaga 76%, liho, oblačnost 1, v Mariboru je kazal barometer 764.5, termometer 21, relativna vlaga 84%, smer vetra NW1 oblačnost 4. Vsa opazovanja ob 7. zjutraj. Najvišja temperatura je bila včeraj v Ljubljani 30.2 (18.8) v Mariboru 24.3 (16.2), Mostaru 36.7 (19.6), Zagrebu 30.3 (20.6), Beogradu 31.4 (19.2), Sara-

jevu 32.4 (16.3), Skoplju 35.2, Kumboru 33.2 (21.4) Splitu 35.5 (22.3), Rabu 33.8 (20.6). V oklepajih označena je najnižja temperatura.

Ljubljana

Četrtek, 6. avgusta. Spem. g. Pravoslavni, 24. julija: Hristina.

Nočno službo imata lekarni Sušnik na Mariborjem trgu in Kurala na Gosposvetski cesti.

* Posebni vlak v Zagreb na tekmo Hašk: Ilirija namerava organizirati Ilirija na željo svojih pristašev. Vlak bo vozil ob istem času in za isto ceno kot preteklo nedeljo na tekmo proti Gradjanskemu. Pismene prijave brez priloženega denarja se sprejemajo pri blagajnah kavarne Evrope in kopališča Ilirije do sobote popoldne.

* Kipar Ivan Zajec se je poslovil od samškega stanu. V nedeljo sta se poročila v Kočevju kipar g. Ivan Zajec in gđ. Roza Peterlinova, doma iz Vel. Lašč, sestra šolskega upravitelja v Kočevju g. Peterlina. Priči sta bila mojster Rihard Jakopič in g. Peterlin, Čestitamo! * Pevski zbor Glasbene Matice v Ljubljani. Danes v četrtek 6. avgusta moška pevska vaja ob 20. uri.

* Uprava Hubadove župe JPS poziva ljubljanske moške zore, da ta mesec gotovo nastudirajo te-le skladbe: Dr. B. Ipavc: Bodi zdrava domovina (Mohorjeva pesmarica); F. S. Vilhar: Naša zvezda (moški s tenor solom); E. Adamič: Molitev (Ti, ki si ustvaril), s fanfarami ter državno himno »Bože pravde« (unisono v G-duru) z godbo. — Dan in uro skupne vaje vam pravočasno sporočimo.

* MOTOH kava dnevno sveža! Kličita, telefon 2577! 1470

* Obleke najnovejšega kroja pri »Gentlemen« Miklošičeva 18. Angleško blago v zalogi. — 1498

* Z naših cest in ulic. Da se omogoči vozni promet iz Groharjeve ulice čez nove most v Riharjevo ulico, zasipajo bivšo strugo na levem bregu Gradašice. Ker jako pridno dovažajo gramoz, kamenje, zemljo, nerabno opeko in prst ter zasipajo vrtino, bo čistišče Groharjeve ulice v kratkem spojeno z mostom. Zaradi zasipanja sveta je Dobrolova ulica tik pred Groharjevo ulico zaprta za vozovni promet. V delu je čistišče Postojnske ulice med Glinško in Oražnovo ulico.

* Kanalizacijska dela so v polnem razmahu v Rožni dolini, na Tržaški cesti, v Gerbičevi ulici od Kopališke ulice do mestne mitnice ter od Lepega pola pa do Groharjeve ulice ob Gradašici.

* Delo ob bivšem lesenem mostu pred trnovsko cerkvijo. Včeraj so žagali tramove med piloti, na kar bodo te odžagali tik nad vodo. Spodaj tik struge koplejo svet, da pripravijo teren za kamniti oporni zid. Na levem bregu pa izvršujejo kamnoseki s kladivom in dletom svoje delo. Ko se napravi kamniti oporni zid, pojde ostalo delo urno od rok, če bo le ugodno vreme.

* Tržaška cesta dobiva lepše lice. Ob cestišču so lani zasadili akacije. V zadnjem času so prebelili več hiš, eno so vzdignili v enonadstropno poslopje. Pretekli teden so uredili prostor pred bivšo šolo, kjer je zdaj občinski urad in pošta. Podrli so ograjo in posekali grmičevje ter postavili pred vhodom betonske stebre, kakršne vidimo ob ljubljanski Zvezdi. Tako je prišlo lepo poslopje do svoje popolne veljave ter povečalo mišnost svojega okolja. Jasno je, da je Tržaška cesta s tramvajem tudi dosti pridobila na svoji veljavi.

* Dve nesreči. 74-letnega knjigovodjo v pokoju Ignaca Zora, stanujočega na Dunajski c. 35, je pred stanovanjem podrli na tla neznan kolesar in mu prizadel hude notranje poškodbe. — V Grahovem je med prevažanjem desk padel pod voz 35-letni posestnik Jakob Petrič in si poškodoval desno roko. Oba ponesrečenca s prepeljali z rešilnim vozom v bolnišnico.

* Tatvina denarja v semenišču. Iz predala pisalne mize v tukajšnjem semenišču je ukradel neznan tata kaplanu Vilku Pippu listino s 700 Din. Tat je star 15 do 20 let, oblečen v sivo ponošeno obleko, temne polti. Govoril je nemški.

Maribor

m Četrta redna seja mestnega občinskega sveta. V četrtek, dne 13. t. m. bo ob 18 urj četrta redna seja mestnega občinskega sveta mariborskega. Na sporedu so: poročilo predsedstva, predlogi in vprašanja in poročila odsekov. V I. odseku bo treba rešiti 65 prošenj za sprejem v občinsko zvezo, 13 prošenj za zagotovilo sprejema v občinsko zvezo, 2 prošnji za znižanje zagotovilne takse, 2 prošnji za napredovanje, 1 prošnja za prevedbo v III. kategorijo in 1 prošnja za pokojnino. Disciplinski oidek bo obravnaval vprašanje disciplinarske preiskave proti C. P. in J. H. Končno pa bo reševal še več obrtnih zadev. V II. odseku sta dve zadevi: vprašanje pravilnika za podpiranje onemoglih mestnih delavcev ter njihovih vdov in sirot ter predlog socialno-političnega urada za nastavitve poizvedovalnih organov, ki bi bili na razpolago mestnim okrajnim predstojnikom. V III. odseku se bo obravnavalo vprašanje gradnje novega mostu čez Dravo v Melju; vprašanje postavitve spomenika padlim prostovoljcem, odstranitve podstavka bivšega Tegetthovega spomenika in ruševin spomenika padlim vojakom na Kalvariji; vprašanje prošnje Hermana Berga za gradnjo trinadstropne trgovske in stanovanjske hiše na novem delu Glavnega trga; vprašanje raznih prošenj za tobačne in druge paviljone, za parcelacije, za

dobavo vode, za gradnjo carinske pošte in stanovanjske hiše za učnike ter za gradnjo pravoslavne cerkve. V IV. odseku se bodo obravnavali računski sklepi za l. 1929, bilanca mestne plinarne za leto 1930, bilanca mestnega avtobusnega prometa, bilanca mestnega električnega podjetja; nadalje prošnje za postavitev skupne grobnice v vojni padlim vojakom, za 25% gradbeno garancijo »Železniški družini«, za subvencijo ali garancijo Narodnemu gledališču v iznosu 100.000 Din, za odpis dolga 30.131.05 Din Narodnega gledališča pri mestnem električnem podjetju; razne prošnje za podpore; vprašanje tlakovanja dela Tattenbachove in Kopališke ulice; prošnje za odpis davka na blagovni promet; vprašanje nakupa dr. Čehovega sanatorija za mestno ubožnico; prošnje za subvencijo »Pohorske železnice«; vprašanje zveze Smetanove in Orožne ulice itd. V V. odseku pa bo treba rešiti 5 prošenj za nove obrtne in trgovske koncesije.

m Kje bi se preselil s spiritom in kisom za vlaganje? Samo pri ttrdki Jakob Perhavec, Gosposka ulica 9. 1492

m Izdelovanje vsakovrstnih košar, sit žičnih mrež ter ostale suhe robe: J. Antloga, Maribor, Trg svobode 1. 1554

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

m Muke prebivalcev Tattenbachove ulice. Ze te dni so se oglasili v javnosti prebivalci Tattenbachove ulice, ki je ena izmed naših najdaljših in najpomembnejših komunikacij, in se pritožijo zaradi prevoza cirkusa ponoči, prahu itd. Vse to pa je le del nesreč, ki tarejo Tattenbachovce. Do poznih nočnih ur se oglašajo po tej ulici razgrajči, pevec itd. Kmalu po polnoči prične ropotati mesarski vozovi in vozički, katere vozijo pomočniki in vavenci čisto kar po robnikih, da še bolj ropoče. Za njimi primarširajo čete vojakov, vsaka s svojo trobento in bobnom, vmes pa še pojo. In to že med 5. in 6. uro zjutraj. Tako ni v tej ulici vso noč miru, da bi prebivalci mogli spati. Gorje onim, ki morejo leči k počitku šele pozno in onim, ki nimajo jeklenih živcev. Če se bo to nadaljevalo, se bo iz Tattenbachove ulice vse izselilo. Zato prosimo mestno policijo, da bi uredila promet mesarjev, vojaško poveljstvo, da bi ukinito v jutranjih urah trobentanje, bobnanje in petje. Razen tega naj hodijo čete po ulicah voljno. Mestna občina pa naj ulico ne tlakuje samo do Narodnega doma, ampak v celoti.

m Realna gimnazija v Mariboru sprejema prošnje za sprejemni izpit za I. razred do 26. avgusta. Oglasiti se smejo le oni učenci (-nke), ki so dovršili 4. r. osnovne šole brez slabe ocene, imajo iz vedenja najmanj dobro in bod v tem koledarskem letu 10—13 let stari. Prošnji je treba priložiti krstni list in šol. izpričevalo. Sprejemni izpiti se pričnejo 27. avg. ob 8. uri. Vršili se bodo po pravilniku, ki so ga objavili ljubljanski dnevnik. Popravni izpiti se pričnejo 24. avg. ob 8. uri. Vpisovanje učencev v I. do VIII. razred bo od 1. do 5. septembra.

m S sejma za prašice. Na sejmu za prašice je bilo 144 živali; prodajali so se 5 do 9 tednov stari po 50 do 130 Din, 3 do 7 mesecevi stari po 150 do 400 Din, 8 do 10 mesecevi stari po 420 do 500 Din, 1 leto stari pa po 600 do 700 Din eden.

m Z malega trga. Na včerajšnjem zelo bogato založenem trgu je bilo 8 voz krompirja, čebule, kumare in zelja in 16 voz sadja. Cene mesa in perutnine se niso spremenile. Morske ribe so se prodajale po 14 Din kg. Cene zelenjave, posebno zeljnih glav, kumar in paprike, pa tudi hrušk in jabolk so zaradi velike količine blaga zelo padle, zato je bila kupcija precej živahna. Kumare in zeljne glave so se dobile že po 0.50 do 2.50 Din, zelena paprika po 0.20 do 0.30, jabolka so se prodajala po 3 do 5 Din, hruške pa po 2 do 4 Din kilogram. Tudi smokey, sliv in grozdja je bilo na trgu veliko. Slive so ponujali že po 1 Din kg. Sena je bilo 12 voz po 60 do 95 Din q, otave 3 voze po 85 do 90 Din, slame pa tudi 3 voze po 55 do 60 Din.

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

m Za brezposelne. Borza dela v Mariboru rabi: 5 hlapcev, 8 mizarjev, 6 kamnosekov, 4 vinarje, 17 kmetičkih dekel, 4 gospodinj, 2 strojni pletilji, 2 šteparici, 1 šiviljo za obleko, 2 plačilni natakari, 1 natakario, 1 hotelsko kuharico, 15 kuharic, 2 trgovski pomočniki, 2 pomožni delavci, 25 služkinj, 2 sobarici, 1 vzgojiteljico, 4 šiviljske vajenke in 1 šteparsko vajenko.

m Aretacije. V torek sta bila v Mariboru aretirana Ignacij K. radi suma nagovarjanja k nečistosti in Franc S. radi suma tatvine.

m Najdeno. V mesecu juliju so bili pri mestni policiji oddani ali prijavljeni sledeči najdeni predmeti: srebrna žepna ura, sekira, zavoj platna, mlad pes mešane pasme, sesalnik za kolesa, srebrna ženska ura, mlad volčjak, pišče, dvojblata ženska zapesna ura, kolo znamke »Steyr«, naočniki, 1000 Din, črna denarnica, zlata zapesnica majhen čoln, 120 Din, denarnica s 120 Din, dinamo svetiljka, mala ribiška mreža, volčji pes, zastavljalni list, otroški povrtnik, zlat prstan, 10 Din, mala električna svetiljka in robec, mrtva telica, usnjena denarnica s ključki.

m Sprememba posesti. Kavarno »Promenada« v Tomšičevem drevoredu je te dni kupil od njenega dosedanjega lastnika Lešnika goslinčar Pristavec iz Melja.

m Nezgoda v železniških delavnicah. V delavnicah državnih železnic v Studencih se je včeraj 54-letni delavec Avgust Lesnik pri delu tako nevarno ranil na levi nogi pod kolonom, da so ga morali odpeljati v bolnišnico.

m Vlak povozil otroka. V bližini Moškanjcev na progi Maribor—Čakovec je v torek popoldne vlak povozil nekega otroka. Kolesa so mu odrezala obe nogi. Nesrečnega otroka so prepeljali v bolnišnico v Ptuj, a ni upanja, da bi mu rešili življenje.

m Nevarna krava. Včeraj zjutraj je Ivana Zupaničeva v Slovenji vasi na Dravskem polju hotela pomoči domačo kravo. Žival pa je bila tako besna, da jo je zvrlo sulo brenila v prsa ter ji zlomila desno ključnico. Domači so jo našli v hlevu nezavestno. Pozvali so reševala

avto, s katerim so jo prepeljali v mariborsko bolnišnico.

in Napadi, nezgode in nesreče. V Radvanju je nekdo napadel in udaril s kolom po glavi 81 letnega železniškega delavca Venclo Vodopivca s Tezna. V Ribnici in Pohorju si je zlomil desno roko 4 letni fantek Franček Miklavc. V Strigovcih si je pri padcu strla levo roko 66letna viničarka Polona Heričeva. V mestu je padel z avta in se pobil po glavi 5letni Ivan Klampfer, sin železničarja. V Krčevini si je zlomila desno roko 46letna viničarka Tereza Cerškova. V Orožnovi ulici se je pri delu poškodoval 36letni delavec Andrej Fekonja. Vsi se zdravijo v tukajšnji bolnišnici.

in Nesreča obrtnika. Pred nedavnim se je mizarški mojster Boltažar Kobolj pri skobljenju tako nevarno razpel, da se je vrnil šele te dni. Komaj pa je znova odobro prijel za delo, je včeraj tako nevarno padel, da si je spet poškodoval prav tisto roko. Sedaj je spet v bolnišnici.

Zopet velik vlom

V noči od lorka na sredo je neznanec napravil veliko luknjo v pisarniške in skladiščne prostore paviljona razpečevalnice A. Zorko na Aleksandrovi cesti. Vanje se je splazil skozi okno. Ukradel je srebrno šatuljo za cigarete, 4 ure, večje število nalivnih peres, 12 poljskih slofov, več ducatov cigaretnih ustnikov in pip, mnogo kosmetičnih predmetov, 30 novih gramofonskih plošč, 144 orgljic in druge reči, v skupni vrednosti 18.448 Din. Podjetje je bilo zavarovalo proti vlamu.

Gelje

* **Oseba vest.** Od kr. banske uprave v Ljubljani je premeščen celjskemu sreskemu načelnstvu politično-upravni pripravnik g. dr. Milan Seneković.

* **Smrtna kosa.** 4. t. m. je v javni bolnici delavcu Franju Kolšku z Ljubljanske ceste št. 31 3letni sinček Franjo.

* **Mestni avtobusi bodo vozili k posvetitvi nove cerkve v Logarski dolini.** Na dan blagoslovitve nove cerkve v nedeljo 9. avgusta bo vozilo iz Celja ob 4.30 zjutraj dvojice mestnih avtobusov v logarsko dolino. Avtobusa bosta vozila skozi Mozirje, Ljubno, Luče itd. po običajnem nedeljskem voznem redu. Vračal se bo en avtobus popoldan po želji udeležencev, drugi pa ob 18.30 kakor običajno ob nedeljah in praznikih.

* **Izgube.** 3. t. m. je bilo na poti iz Gaberja do rudarske šole izgubljenih 300 Din, na poti od Nove vasi do gostilne Permozer pa denarnica z denarjem ter ključ. Najditelj naj odda stvari na predstojništvu mestne policije.

* **Tatica v cerkvi.** V ponedeljek popoldan je prišla v Marijino cerkev črnooblečena ženska, ki se je cerkovnikom pogovarjala v hrvaškem jeziku. Ko se je cerkovnik pozneje zopet vrnil, je opazil, da je z oltarja sv. Antona izginil prt. Po drugih cerkvah naj pazijo na to tatico.

Francoski politehniki v Trbovljah

Trbovlje, 5. avgusta.

Na svojem potovanju po naši državi prispeje danes z vlakom ob 10.17 v Trbovlje gojenci francoske vojne politehnične akademije v Parizu. Gojenci so člani francoskega Udruženja prijateljev Jugoslavije, zato je gostom prirejen povsod najlepši sprejem. Glavni namen poseta naše države je, da se spozna francoska mladina z našim narodom, s katerim jo vežejo že davne vezi nerazdružljivega prijateljstva in zvestobe. Razen tega pa se hočejo spoznati z našim gospodarstvom, zlasti z industrijskimi napravami.

Gostje si bodo v spremstvu rudniškega ravnateljstva in uradništva ogledali najvažnejše tehnične naprave, kakor separacijo, Gvido, jašek III, ter druge mehanične naprave, delavske naselbine in socialne ustanove. Na razpolago jim bosta dva velika avtobusa, da si bodo lahko ogledali tudi Trbovlje trg. Gostom bo prirejen v rudniški kazini banket, katerega se bodo udeležili razen rudniškega uradništva tudi županstvo in drugi zastopniki naše javnosti. — V čast francoskim prijateljem našega naroda bo tukajšnja Delavska godba priredila v prvih popoldanskih urah na vrtu rudniške restavracije koncert. Popoldne pa odpotujejo posetniki, ki jih je 20 in katere vodi vodja francoske vojaške misije v Beogradu kapetan g. Pillon, z vlakom ob 15.07 preko Zagreba, Siska in drugih industrijskih krajev v Beograd in dalje v južne kraje Jugoslavije.

Potovanje po zvezdi večernici

152.

Naposled je bilo vse pripravljeno za odhod. S težkim srcem so se poslovili od prve rakete, katero so pustili na Veneri kot postajališče za bodoči promet, od krajev, kjer so doživeli toliko čudovitih stvari, in sploh od tega prelepega sveta. Najbolj hudo je bilo čučiruci, ki je zapuščala morda za vedno svojo rodno domovino, vendar se od Dušana in Danice ni hotela ločiti.

Ne mine dan brez večjega požara

Vpepeljeno veliko gospodarsko poslopje — Majhna zavarovalnina

Poljčane, 4. avgusta.

Prejšnji teden smo imeli dva požara v naši najbližji okolici, minulo nedeljo pa je neprizanesljivi rdeči petelin zaplesal v samih Poljčanah.

Bili so ljudje v najtrdnjšem spanju — bilo je proti pol dveh zjutraj —, ko se je v predelkih žalostno razlegel glas gasilskega roga skozi spečo vas... Plat zvona, ki se je obenem razlegel po dolini, je nenadno razburjenje, ki se je lotilo ljudstva ob tako pogostih požarih, le še povečalo.

Gorelo in pogorelo je do tal gospodarsko poslopje mladega posestnika Strausa, vulgo Meška iz Poljčan. Govejski hlevi, še skoro novi, svinjaki, skedenj, lepa preša, vsa krma, voz pšenice in še drugo je uničil razdirajoči plamen, ki je segal do 20 m visoko. Gorelo je kot bi vžgal velikanski, z bencinom polni kres. Neznosna vročina, ki jo je širil plamen naokrog, je uničila vse v bližini zasajene poljske sadeže in sadno drevje popolnoma osmnila

in uničila. Od lepega gospodarskega poslopja je ostalo le kup žalostnih razvalin.

Gospodar sam — oče petih otrok, od katerih gre šele eden v šolo — s solzami v očeh pripoveduje o nesreči: »Nekako proti pol dveh me zbudi iz trdnega spanja močno tulenje psa. Ko pogledam, kaj bi bilo, je že plamen zagospodoval nad blizu stoječim gospodarskim poslopjem. Tak kot sem bil — oblečen v spodnje oblačilo — sem stekel reševat... in le z muko rešil živino, ki je silila naravnost v plamen. Prišli so nato gasilci in drugi ljudje, pa žal ni bilo temu več nobene pomoči. Hvalim pa lahko Boga, da so mi obvarovali poleg stoječo hišo, ki je bila v veliki nevarnosti.«

Ves je obupan, ker nima kam z živino in tudi nima krme za njo in mu je pogorel tudi vse živče. Domneva, da je ogenj zanetil kak popotnik s cigareto, ki je brez njegove vednosti prenočeval v njegovem hlevu.

Zavarovalnina 20.000 Din je za povzročeno škodo daleko premala.

Napad z vilami in samokresom zaradi — kruha

Kri ni tekla to pot zaradi deklet, pač pa zaradi zavisti

Pri posestniku Magovcu iz Hrastovce so imeli mlatiče iz daljne šmarške občine. 23letni Alojz Gregorčič iz Zaboršta in njegov brat Jože, ki je na dopustu, sta šla mlatiti v mokronoško sosesko, ker tu bolje plačajo; za celih 5 Din na dan več, namreč po Din 17-50.

Po težkem mlatičkem delu sta se brata namenila kopat v mlato Mirno. Pridružil se jima je tudi Brzinov Pepi iz Hrastovce. Ko so šli mimo nekega kozolca, sta jih dva mladeniča nenadoma napadla z vilami in kopačo. Izza grmovja se je razločil gromlji glas: »Dobili smo vas zdaj!« In že so udarili z vilami Jožeta Gregorčiča. Nato sta šla z vilami nad Lojzeta, udarec je prestelegel z levico. Napadalec je pa hitro segel v žep po samokres in ustrelil Lojzeta v desnico nad komolcem. Curkoma je iz rokava tekla kri. Ranjeni Lojze je odšel k Magovčevim v Hrastovce, kjer so mu rano izprali in dobro povežali in tako ustavili krvavenje. Le sreč-

nemu slučaju se ima Lojze zahvaliti, da ni dobil strela v prsa ali ubod z vilami, kar bi ga stalo življenje. Bil je pa kljub temu tako razburjen, da se še pozno v noč ni umiril.

Njegov brat Jože je zbežal preko železniškega tira. Za njim so napadalec oddali kakih 6 strelcev, vendar ga na srečo kroglice niso zadele. Tako se mora tudi Jože zahvaliti golemu naključju, da je utekel smrti.

V torek je šel Lojze k zdravniku v Mokronog; ta je ugotovil, da ima Lojze prestreljen tudi živce in mu bo zaradi tega najbrž ohromel mežinec in prstanec.

Sentpeterski orožniki so takoj uvedli preiskavo in zaslišali napadalec ter jim odvzeli samokres ter jih ovadili sodišču.

Zalostno pri tem dogodku je to, da tu ni bila posredi kaka »morska deklica«, temveč težko kruhorstvo; posledica še hudih časov in borbe za vsakdanji kruh.

Obupal je, ker je varal ženo

Kranj, 4. avgusta.

Včeraj se je raznesla po Kokri pri Kranju in okolici vest, da se je ustrelil Kemperle Josip, gozdni in lovski čuvaj pri industrijskem in veleposesniku Fr. Dolencu st. v Zgornji Kokri. Pristojen je bil v občino Sorico, star pa šele 34 let. Zapustil je ženo in tri nepreskrbljene otroke, med katerimi je prvi star 5, najmlajši pa komaj eno leto. Svojo službo je vestno opravljal ter skrbel za ženo in otroke, dokler ni postal ženi in otrokom nezvest ter se je zagledal v drugo žensko.

Bila je to žena nekega delavca, ki je stanoval v Dolenci delavski stanovanjski hiši, ki je 15. julija ponoči pogorela do tal. V isto hišo se je pred kratkim preselil tudi lovski čuvaj Kemperle Josip. Ljudje so že precej časa govorili, da ima razmerje z imenovano delavčovo ženo. Kemperle je počasi začela griziti vest. Izgubili se je začel ljudi, sram ga je bilo zapuščene žene in otrok, na katere je v svoji zablodi popolnoma pozabil.

Ker ni več mogel popraviti svojega greha in se poboljšati, si je sklenil vzeti življenje. V petek 30. julija si je okrog 3. ure ponoči ob poti, ki vodi od žage, ki je last lesne družbe »Jezerko«, proti Dolenci vili v Zg. Kokri, vzel življenje. Na tla je pogrnil najprej plašč, nato pa se je s puško enocevko 8 cm kalibra ustrelil naravnost v srce. Smrt je najbrže nastopila takoj radi izkrevavitve. Zjutraj so ga našli vaščani ležečega v krvi na plašču. Orožniki so odredili prevoz v mrtvašnico na pokopališču na Jezerkem.

V žepih so našli poleg lovske legitimacije tudi poslovilno pismo, v katerem priznava, da je obupal nad življenjem, ker je postal ženi nezvest. Isto izpoveduje tudi v svojem lovskem zapisniku, kjer prosi gospodarja, naj bi skrbel za ubogo družino, ki je ostala brez očeta.

Strašna nevihta v Prekmurju

Bogojina, 3. avgusta.

V ponedeljek 3. avgusta je bila strašna vročina in soproja po vsem Prekmurju. Proti večeru pa se je nebo stemnilo in grozeči črni oblaki so se začeli zbirati nad okolico Dobrovnika in proti severu Prekmurja. Kmalu nato je nastal silen vihar, ki je lomil drevje in otepal sadje. Vtila se je ploha, vmes pa tudi toča, ki pa ni napravila prevelike škode. Med ploho so švigali bliski, da je bilo vse nebo razsvetljeno. Strele so udarjale druga za drugo. Strela je udarila na večih mestih v drevesa. Po obsegu nevihte je sklepiti, da so bile hujše pri zadete sosednje okolice.

Nepošten pekovski pomočnik

Rimske Toplice, 3. avgusta.

Pred dnevi je prišel do tukajšnjega pekoveškega mojstra Drago Jazbeca v Šmarjeti pri Rinskih Toplicah neznan pekovski pomočnik, ki ga je zaposlil, če bi mu ta mogel nuditi zaposlitve v svoji delavnici. Po daljšem molenju je g. Jazbec došlega in potujočega pomočnika vendar sprejel v službo. Takoj naslednjega dne pa ga je že poslal v Jurklošter, kjer naj bi prodal kruh. Izročil mu je pri tem kolo ter pekovski koš s pecivom ter je nato pomočnik odšel. Toda »pošten« pomočnik je krenil proti Jurkloštru ter tamkaj zares razpečal ves kruh, obenem pa tudi, kakor mu je dovolil mojster sam, pobral vse denar. Čim pa je imel denar, je z njim pobegnil. Pripeljal se je iz Jurkloštra do tukajšnje postaje. Koš je odložil nekje, kolo pa je, vsaj toliko pošten je še bil, izročil slučajno se tankaj nahajajočemu, pri istem pekovskem mojstru učečemu se vajencu ter odšel na postajo in se kmalu za tem, ko je

Pod motocikel je padel

Jesenice, 4. avgusta.

V ponedeljek popoldne se je pripetila na Jesenicah motociklistična nesreča. Bilo je okrog 15. ure, ko je šel po Gosposvetški cesti tovarniški delavec v Kranjski industrijski družbi 24letni Skumavec Franc v družbi svojega tovariša. V svoji razigranosti sta merila cesto od desne na levo in obratno. Za njima je privozil z motorjem delavec Erzar Karel. Pripomniti pa je, da je Erzar vozil pravilno in z dovoljeno brzino. Skumavec in tovariš sta se v šali prepirala po cesti toliko časa, da je Skumavec padel pod vozilo. Zgodilo se je to pred trgovino g. Sitarja na Gosposvetški cesti. Skumavec je vstal in hotel iti proti domu, prišel pa je le par korakov do hotela »Triglava«, tam pa se je onesvestil in padel in obležal. Trenutno se je nabralo okrog njega precej ljudi. G. Kerštin Mirko, ki je opazil nesrečo, je stopil po okrognega zdravnika g. dr. Franciška Kógoja, ki je ponesrečencu nudil prvo pomoč na licu mesta. Po ugotovljeni identiteti so ga oddali v bolnico tukajšnje bratovske skladnice. Tu so dognali, da ima večjo rano v levih dimljah, vendar ni rana težjega značaja.

Novo mesto

Predzrna tatvina. Na veselici gasilnega društva v Smihelu se je zgodilo. Ko se je hotel Pirkovič Drago, čevljarški pomočnik, nekoliko oddahnuti, je legel ob veselicnem prostoru pod jablano. Za zglavje pa si je dal svoj suknjič. Kar mu je nekdo sunkoma potegnil suknjič izpod glave in zbežal. G. Pirkovič je sicer tekel za njim, toda predzrna zlikovca ni dohitel. Ravno tako je zmanjkala na isti veselici posoda za juho in dva noža. To pa je bilo last g. Lilije, učitelja v poklju. Kaj vse prav pride tatovom!

Porcijunkula se je letos vršila v znamenju gospodarske krize. Belokranjci so se kar nekaj odtegnili. Prapunjejo pač lastno porcijunkulo. Sejmica naslednji dan pa je bila neverjetno polna živine, osobito prašičev. Le da je bila kupčija slaba, kar je v teh težkih gospodarskih časih razumljivo.

Postna progla Novo mesto - Brežice je dnevnopovsem zasedena. Pripeli pa se pogosto, da je treba puščati ob postajališčih čakajoče ljudi, ki so hodili do ceste morda ure daleč. Vedno bolj se čuti velika važnost in potreba železniške zveze Novega mesta z Brežicami.

Cestni promet je pri nas zelo oviran po številnih kupih gramoza, ki so mestoma natreseni prav neprevidezno daleč na cesti, tako da je izogibanje, in to osobito na ovinkih, zelo težko ter bi utegnilo postati celo zelo nevarno. V Struškem klanecu n. pr. pa stoji cele skladovnice še nezdobljenega kamena. In to baš na ovinku.

Ženska javna bolnica je dobila sekundarija med. univ. dr. Franca Lebingerja.

Rekord v kopanju bo tudi letos odnesel pri nas vpojenjeni sodni svetnik g. Franc Kovač iz Kandije. Njegovo idilično stanovanje ob izlivu Težkega potoka v Krko je za to pač neprimeren pripravn. Vsak dan zleze 80-letni gospod po trikrat v vodo: zjutraj, popoldne in proti večeru. Do večerajšnjega dne se je v tej seziji kopal že 185-krat. Je pa tudi korenjak. Vsak dan prehodi ducat kilometrov, je vedno židane volje in človek, ki živi zdravo življenje otroka narave, upošteva le tri najboljše zdravilnike: zrak, sonce in vodo. Do konca sezone bo dosegel gotovo vsaj trikrat toliko kopeli kot mu je starostnih let.

Ne nosite odprtih nožev, da se vam ne zgodi kot ključavničarskemu pomočniku I. Rabiču, ki je tekel po stopnjicah z odprtim nožem v roki, se spotaknil ter si med padcem močno obrezal vse prste leve roke.

Novo šolo grade na Malem Slatniku. Še pokojni oče Štembur je kot takratni predsednik kraj. šol. odbora in smihel-stopiški župan pred davnimi leti kupil oni lepi prostor nad cesto za šolo. Pa so pretekla desetletja, da se je sklep približal udeležitvi. Šola bo dvorazredna, opremljena z vsem potrebnim ter zidana v posevem svojevrednem slogu, ki ga doslej pri šolskih poslopih še nismo videli. Delo je v polnem razmahu.

Oseba vest. Za sreskega šolskega referenta novomeškega sresa je imenovan g. Fran Zagorac, šolski upravitelj v Kostanjevici, ki je že v minulem šolskem letu istotam vršil dolžnost šolskega preglednika.

Smihelski gasilci so proslavili v nedeljo blagoslovitev društvene brizgalne. Slavnost je vodil starosta Alojzij Lilija, upokojeni šol. upravitelj, ki si je za tamonje gasilstvo iztekel ne malo zaslug. Brizgalni sta kumovala ga. Klemenc, graščakinja na Serbnicah, ter g. J. Goršin, ameriški državljani, rodom iz Regerje vasi. Že naslednji dan je imela brizgalna priliko s svojim moštvo praktično izkusiti svoje možnosti na majhnem požaru v bližini, kar se ji je v polni meri posrečilo. K njenemu ognjenemu krstu ji čestitamo!

Radio

Zagreb, četrtek, 6. avgusta. 12.20 Kuhinja. 13.30 Novice. 20.30 Ljubljana. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Po tujih postajah.

Zagreb, petek, 7. avgusta. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.30 Beograd. 22.30 Novice in vreme. 22.40 Po tujih postajah.

Beograd, četrtek, 6. avgusta. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 19.00 Jazz orkester. 19.40 Orgle. 20.00 Zdravstvo. 20.30 Ljubljana. 22.30 Novice. 22.50 Koncerti radio orkestra.

Beograd, petek, 7. avgusta. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 19.00 Vokalni koncert. 19.30 Harmonika. 20.00 Predavanje. 20.30 Vokalni koncert. 21.00 Violinski koncert. 21.40 Pevski koncert. 22.30 Novice. 22.50 Radio orkester.

Praga, četrtek, 6. avgusta. 11.30 Plošče. 12.30 Bratislava. 14.10 Plošče. 14.30 Radio orkester. 17.00 Plošče. 19.25 Brno. 20.10 Simfonični koncert. 22.25 Plošče.

Praga, petek, 7. avgusta. 11.30 Plošče. 12.30 Moravska Ostrava. 14.10 Plošče. 14.30 Radio orkester. 17.10 Plošče. 19.05 Poljudna glasba. 20.30 Vokalni koncert. 21.00 Radio orkester. 22.15 Moravska Ostrava.

Naša zunanja trgovina v I. polletju 1931

Ravnokar so izšli uradni statistični podatki o gibanju izvoza in uvoza v prvem polletju t. l. Izvoz: Glavno postavko tvorijo še vedno stavbeni les, katerega smo izvozili 40.663 vagonov v skupni vrednosti 369,7 mil. dinarjev. Na drugem mestu se nahajajo jajca, in sicer smo izvozili 1958 vagonov v vrednosti 303,1 mil. dinarjev. Koruza: 18.909 vagonov (170,7 mil.). Surovi baker: 1164 vagonov (156,4 mil.). Minerali in rudnine brez bakra: 34.107 vagonov (120,5 mil.). Govedo in drobnica: 50.987 komadov (116,6 mil.). Prašiči: 108.797 komadov (113,2 mil.). Sveže meso: 552 vagonov (75,1 mil.). Cement: 20.462 vagonov (71,5 mil.). Perutnina: 390 vagonov (51,7 mil.). Hrastovi pragovi: 892.995 komadov (45,1 mil.). Predivo: 375 vagonov (35,2 mil.). Konji: 16.054 komadov (30,6 mil.). Vino: 888 vagonov (30,5 mil.). Pšenica: 532 vagonov (8,8 mil.). Ta poslednja postavka v glavni skupini je posebno značilna. Skupno smo v tem razdobju izvozili 1.631.602 toni v skupni vrednosti 2.315.884.982 dinarjev.

Če primerjamo navedene podatke z onimi prvega polletja 1930, opazimo, da se je izvoz gradbenega lesa znižal od 67.400 vagonov na 40.663 vagonov in od 685,6 mil. na 369,7 mil. Izvoz jajc se je malenkostno spremenil. Izvoz bakra se je znižal od 257 na 156 mil. dinarjev. Izvoz pšenice od 11.876 vagonov na 532 vagonov in od 239 na 8,8 mil. dinarjev. Izvoz koruze od 31.349 vagonov na 18.909 vagonov in od 347,1 mil. na 170,7 mil. Zadnje žitarske postavke so se tako močno znižale vsled dokončane žitne kampanje v drugem polletju 1930.

Prvenstvo našega izvoza si je še nadalje obdržala Italija s 556.592 tonami v vrednosti 655,6 mil. dinarjev in 28,31% skupnega našega izvoza. V veliki razdalji sledi Avstrija s 126.950 tonami v vrednosti 352,5 mil. dinarjev in 15,22%. Nemčija: 53.952 ton (309,5 mil. — 13,37%), Češkoslovaška: 130,80 ton (196,6 mil. — 8,49%), Madjarska: 189.794 ton (182,9 mil. — 7,9%), Francija: 112.975 ton (115,6 mil. — 4,99%), Grčija: 76.602 ton (96 mil. — 4,15%), Svica:

16.300 ton (85,5 mil. — 3,71%), Španija: 42.058 ton (44,3 mil. — 1,92%), Poljska: 1,82%, Anglija: 1,76%, Belgija: 1,34%, Združene države 1,09%.

Uvoz: Bombaž: tkanine: 360 vagonov (219,8 mil.), predivo: 605 vagonov (185 mil.). Stroji, orodje in aparati: 975 vagonov (158 mil.). Železninasti izdelki: 2.415 vagonov (135,9 mil.). Prevozna sredstva: 604 vagonov (124 mil.). Volna: 71,5 vagonov (114,5 mil.). Nepredelane kože domačih živali: 588,5 vagonov (84,7 mil.). Elektrotehnični izdelki: 213 vagonov (82,7 mil.). Premog: 20.317 vagonov (68 mil.). Svila: 12 vagonov (52,5 mil.). Surova kava: 477 vagonov (52,3 mil.). Skupno smo uvozili 562.125 ton v vrednosti 2.581.607.108 Din. Pasivnost naše trgovinske bilance je znašala torej 265,7 mil. dinarjev.

Pri uvozu so se stroji, orodja in aparati znižali od 1380 vagonov na 975 vagonov in od 221 mil. na 158 mil. Premog od 29.667 vagonov na 20.317 in od 106 mil. na 68 mil. Surova kava od 71,8 mil. na 52,3 mil., medtem ko se je teža dvignila od 444 vagonov na 477—radi znatnega znižanja cene. Prevozna sredstva so se znižala od 841 vagonov na 604 in so po vrednosti narasla od 99 na 124 mil. dinarjev, kar pomeni, da smo uvozili kvaliteto blago.

Zanimiva je udeležba posameznih držav pri našem uvozu. Na prvem mestu stoji Nemčija s 102.425 tonami v vrednosti 486,9 mil. dinarjev in 18,86% skupne uvozne vrednosti. Reparacijske kvote v tem znesku niso upoštevane. Češkoslovaška nam je dobavila 42.992 ton blaga v vrednosti 437,5 mil. in je udeležena s 16,95%. Avstrija: 51.601 tona (408,4 mil. — 15,82%). Italija: 49.963 ton (275,3 mil. — 10,67%). Anglija: 96.343 ton (195,6 mil. — 7,58%). Madjarska: 40.707 ton (129 mil. — 5%). Francija: 4,37%, Združ. države: 4,03%, Brazilija: 2,24%, angl. Indija: 2,08%, Romunija: 1,89%, Svica: 1,88%, Argentina: 1,51%, Nizozemska: 1,32%, Poljska: 1,25%, Belgija: 1,7%, Grčija: 0,68%.

Zagreb, 5. avgusta. Drž. papirji: 7% inv. pos. 78—80, vojna škoda ar. 342—343 (350, 352, 344), avgust 342—344 (344), dec. 348—349 (350), 4% agr. obvl. 42—43, 7% Blaire a. 68—70,50 (71, 69), k. 68—70,50 (71, 69), 8% Blaire a. 79—81 (82), k. 79—81 (80), 7% pos. hipot. b. 69—71, Begluške 57—59. — Banke: Prašedion 957,50 do 965, Union 150—155, Jugo 67—68, Ljublj. kred. 120 d., Mednarodna 68 d., Srbska 190 do 192. — Industrije: Sečerana Osijek 210—213, Trboveljska 229—230, Slavonija 200 d., Vevče 120 d., Nar. sum. 25 d., Gultm. 110 d., Danica 64,50—65,50, Drava 220—225, Dubrovačka 300 d.

Dunaj, 5. avgusta. Bankverein 14, Prioritele 89,25, Trbovlje 28.

Notacije naših državnih papirjev v inozemstvu London, 5. avgusta. 7% Blaire 62—63. Newyork, 5. avgusta. 8% Blaire 68—72, 7% Blaire 61,50—64, 7% pos. hip. b. 66—68.

Žitna tržišča Na ljubljanskem tržišču tendenca za koruzo neenakomerna, brez prometa. Novi Sad, 5. avgusta. Vse neizpremenjeno. Promet: pšenica 20 vagonov, ječmen 10, koruza 9, moka 2 vagona, otrobi 1 vagon. Tendence: neizpremenjena.

Ljubljansko lesno tržišče. Tendence slaba, brez prometa.

Agitirajte za »Jugoslovana«!

„Dunav“

- zavarovalna d. d. v Zagrebu -

podružnica za Slovenijo v Ljubljani

uljudno naznanja, da se je preselila v svojo pisarno v lastno palačo na oglu Aleksandrove ceste in Bethovnovne ulice

Ljubljana, dne 5. avgusta 1931.

1766

JESENSKI VELESEJEM V LIPSKEM

od 30. avgusta do 3. sept. 1931

Vzorčni sejem v 40 sejmskih palačah v notranjosti mesta. Sejem stavbnih, pohištvenih in pogonskih potrebščin v dvoranah 1, 2, 3, 4, 6, 11, 12, 19 in 20 sejmskega prostora. — Obsežna in pregledno urejena ponudba! Zahtevajte pojasnila in podatke o ugodnostih in potnih olajšavah od

W. ERKEN-A, ZAGREB

Starčevićev trg 6/I, telefon 75-91, brzojavni naslov: Erkenag Zagreb ali od Službenega urada Lipskega velesejma Beograd, Knez Mihalova 33j

Makulaturni papir

se poceni proda

Na razpolago večja količina

Naslov pove uprava Jugoslovana

Nogavice, roka vice, volna in bombaž
sajoneže in v velikih izbirah pri
KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg.

Malinovec
pristen, naraven na malo in veliko prodaja lekarna doktor G. PICCOLI, Ljubljana, Dunajska c. 6
Telefon 2059
Premog
suha drva
Pogreznik, Bohoričeva ulica 5

Stavbne nasvete
daje tehnični biro „Tehna“, Ljubljana, Mestni trg 25-I. 507

Zakon o uradnikih
(U. Z.) Nujno potreben vsakemu državnemu uradniku, dobite v upravi „Jugoslovana“, Ljubljana, Gradišče 4. Knjižica obsega 194 strani, od katerih odpade 17 na stvarno kazalo. Cena 18 Din. Za poštnino 1 Din v znamkah. Naročite ga še danes, ker je zaloga majhna.

Kdor
hoče elegantno oblečen biti, naj se zgleda pri

Gombocu
Maribor
Aleksandrova cesta 24

Trajno vodno ondulacijo izvršuje z najnovejšim aparatom z delovanjem toka 8 do 10 minut, ki ne peče. — Garancija podana. Cena solidna. Se najtopleje priporoča cenj. damam frizer
CIRIL VASEL
Ljubljana, Novi trg (Turjaški trg št. 2). 1762

Konkurzi in prisilne poravnave

Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za mesec julij 1931 sledeče statistične podatke: (Kratice pomenijo: Ot. k. = otvorjeni konkurzi, Ol. p. p. = otvorjene prisilne poravnave, Od. k. = odpravljeni konkurzi, Od. p. p. = odpravljene prisilne poravnave. Številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo v preteklem letu.)

v banovini:	Ot. k.	Ol. p. p.	Od. k.	Od. p. p.
Dravski	6 (2)	9 (5)	2 (2)	4 (4)
Savski	10 (4)	9 (6)	4 (7)	5 (—)
Vrbski	— (1)	— (1)	2 (—)	— (—)
Primorski	2 (3)	1 (1)	4 (2)	— (2)
Drinski	4 (3)	5 (3)	2 (7)	2 (—)
Zetski	2 (—)	1 (—)	3 (—)	1 (—)
Dunavski	13 (7)	20 (4)	8 (6)	14 (—)
Moravski	8 (2)	— (1)	1 (12)	— (—)
Vardarski	4 (5)	1 (—)	3 (2)	— (—)
Beograd, Zemun, Pančevo	4 (5)	5 (4)	5 (2)	1 (—)

Gospodarske vesti

✕ Zaklopne znamke. Zaklopne znamke v lični obliki je ravnokar izdala uprava ljubljanskega velesejma in propagandne namene za svojo letošnjo prireditelstvo »Ljubljana v jeseni«, ki se vrši od 29. avgusta do 9. septembra. Vinjete so na razpolago v slovenskem, hrvaškem, srbskem, nemškem in francoskem besedilu. Podjetja itd. naj jih izvolijo zahtevati od urada velesejma v Ljubljani, ki jih jim bo takoj brezplačno dragevolje dostavil.

✕ Slabi vidiki za sadjarstvo na Češkoslovaškem. Letošnji sadni prihodni na Slovaškem se ocenjujejo precej klavirno. V splošnem se sodi, da bo pridelek za 30% manjši od lanskega leta. Posebno slaba letina se napoveduje za jabolka. Dolgotrajna suša in razni škodljivci so povzročili, da bo tudi vinska letina za 20% manjša od povprečne letine.

✕ Schneider & Creuzot na Poljskem. Med znanim francoskim industrijskim podjetjem Schneider & Creuzot in zastopniki gornjelesijske težke industrije (Friedenshütte) je prišlo do sporazuma, na podlagi katerega je podjetje Schneider & Creuzot prevzelo večino delnic. Francoski koncern pa je udeležen tudi še pri dveh drugih velikih industrijskih podjetjih na Poljskem.

✕ Rekordno nizko stanje cen danskega masla. Čeravno so Danci kvantitativno reducirali produkcijo surovega masla, cene se nadalje rapidno padajo. Kopenhavske notacije za 100 kg surovega masla se glasijo na 182 Kr, medtem ko je maslo notiralo še pred enim tednom 190 Kr, pred 14 dnevi pa 195 Kr. Običajno se cene baš v tem letnem času stalno uvrščajo. V preteklem so n. pr. glasile notacije 257 Kr, v letu 1928 305 Kr itd. Povprečna predvojna cena je znašala 208 Kr. Danski živinorejci naglašajo, da so nastale tako občutne oscilacije navzdol radi pospešene nizozemske konkurence.

Borzna poročila

dne 5. avgusta 1931

Devizna tržišča

Ljubljana, 5. avgusta. Amsterdam 2274,13 do 2280,97, Bruselj 786,46—788,82, Curih 1099,95 do 1103,25, Dunaj 792,50—794,90, London 273,88 do 274,70, Newyork 5628,95—5645,95, Pariz 221,20—221,86, Praga 167,13—167,63, Trst 295,10 do 296.

Zagreb, 5. avgusta. Amsterdam 2274,13 do 2280,97, Dunaj 792,50—794,90, Bruselj 786,46 do 788,82, London 273,88—274,70, Milan 295,10 do 296, Newyork kabel 5639,95—5656,95, Newyork ček 5628,95—5645,95, Pariz 221,20—221,86, Praga 167,13—167,63, Curih 1099,95—1103,25.

Beograd, 5. avgusta. Amsterdam 2274,13 do

2280,97, Bruselj 786,46—788,82, Curih 1099,95 do 1103,25, Dunaj 792,50—794,90, London 273,88 do 274,70, Milan 295,10—296, Newyork 5628,95 do 5645,95, Pariz 221,20—221,86, Praga 167,13 do 167,63.

Dunaj, 5. avgusta. Amsterdam 287,20, Beograd 12,62, Bruselj 99,40, Bukarešta 4,22, London 34,535, Madrid 64—, Milan 37,22, Newyork 711,20, Pariz 28,05, Praga 21,0713, Sofija 5,1535, Stockholm 190,40, Kopenhagen 190,30, Varšava 79,64, Curih 139—.

Curih, 5. avgusta. Beograd 9,09, Pariz 10,10, London 24,80, Newyork 512,50, Bruselj 71,50, Milan 26,81, Madrid 45,80, Amsterdam 206,75, Dunaj 72,05, Stockholm 137,15, Oslo 137,05, Kopenhagen 137,05, Sofija 3,7175, Praga 15,185, Varšava 57,425, Budimpešta 90,025.

Vrednostni papirji
Na ljubljanskem tržišču ni sprememb.

Proda se

dve trgovski hiši z vsem inventarjem, brez blaga z gospodarskim poslopijem in ca. 7 orolov arondiranega zemljišča. Del stavb je 15 let davka prost. Najemna donacija Din 45.000.— letno. V hiši je dobrih 100 trgovina z mešanim blagom. Posestvo se nahaja v brezkonkurenčnem kraju, nedaleč od Celja. Kupna cena 480.000 Din, plačilo po dogovoru. Pojasnila daje dr. Rihard Pintar, odvetnik v Celju. 1765

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem pretužno vest, da je naš ljubljani sin in brat, gospod

Ivan Jošt

v torek, dne 4. avgusta 1931 nenadoma preminil.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v četrtek, dne 6. avgusta 1931 ob 9. dopoldne na pokopališče pri Sv. Juriju v Gotovljah.

Gotovlje, dne 4. avgusta 1931.

Žalujoča rodbina JOŠTOVA

Kultura

Karel Havliček Borovský
Ob 75-letnici smrti.

Te dni se je spominjala Praga in z njo ves češki narod 75-letnice smrti enega svojih največjih sinov, predhodnika sedanjega predsednika češkoslovaške republike T. G. Masaryka, pisatelja, publicista in politika Karla Havlička Borovskega.

Karl Havliček Borovský se je rodil 31. oktobra 1821 v vasi Borova. Po končanem šolanju je bil od 1842—1844 domači učitelj v Moskvi, v burnem revolucionarnem letu 1848 pa je začel izdajati v Pragi list »Národní Noviny«, ki je kmalu postal najuplnejši slovanski časnik stare Avstrije. V svojem listu je strastno napadal avstrijski absolutizem ter zahteval svobodo za slovanske narode v Avstriji, ki se naj bi spremenila v federativno državo. Vlada ga je preganjala na vse mogoče načine: plenila mu je list, zapirala ga in mu končno ustavila list, toda Havliček ni odnehal v svoji borbi za osvobodjenje svojega naroda. Osnovalec je nov list »Slovane« (1850—51), toda tudi tega je vlada prepovedala, Havlička pa poslala v prognanstvo v Brixen na Tirolskem, kjer je napisal svoje znamenite sarkastične »Tirolske elegije«.

Havliček pa ni bil samo odličen rodoljub, temveč tudi realen politik, ki je med prvimi spoznal, da so nade panslavistov, ki so pričakovali rešitve od absolutistične Rusije, utopija. Zato se je naslonil na zapadno demokracijo, kakor pozneje tudi Masaryk, in ki je tudi v resnici prinesla svobodo njegovemu narodu.

Med najbolj znana njegova literarna-publicistična dela spadajo poleg raznih drugih krajših satir in epigramov že imenovane »Tirolske Elegije«, »Slike iz Rusije« in »Krst sv. Vladimira«, ki ga imamo tudi v slovenskem prevodu in kjer je duhovito kritiziral cerkveni in carski absolutizem tedanje Rusije.

Umril je 29. julija 1856 v Pragi, kamor se je vrnil l. 1855 iz svojega prognanstva na Tirolskem, star komaj 35 let. Toda pokazal je svojemu narodu pot, ki ga je l. 1918 dovedla do osvobodjenja.

Srpski Književni Glasnik o Levstiku. V najnovejši številki te odlične srbske revije za avgust je izšel toplo pisan krajši članek o stoletnici Frana Levstika in o njegovem pomenu za Slovence. Pisec Slovenec T. Potokar zlasti opozarja na Levstikove zveze z Vukom Karadžićem, kar gotovo pred vsem zanima srbsko javnost.

Naša glasba na Češkem. V prihodnji seziji bosta na sporedu simfonistični koncertov Narodnega gledališča v Brnu izvajani dve skladbi slovenskih komponistov in sicer Osterčeva suita za orkester in Škerjančev »Preludij, arija in finale« za godalni orkester. Obe skladbi bo dirigiral kapelnik opere v Brnu g. A. Balatka, ki nam je še v najlepšem spominu kot dirigent naše opere.

Zbrana dela Vladimira Nazorja. V založbi Vasić in Horvat bodo v kratkem pričela izhajati zbrana dela Vladimira Nazorja. Pisatelj spada med najjačje predstavnike hrvaške književnosti. Svoja zbrana dela bo predil pisatelj sam.

Zbori VII./3. Številka je izšla z datumom 1. junija in prinaša v literarnem delu Kundičev »Hriko« v »dolini tih«, Pfeiferja življenjsko pismo »Davorin Jenko«, rubrike »Naši skladatelji«, »Opera«, »Koncerti« i. dr. ter kot prilogo izbrano poročilo o srbski turneji pevke zboru mariborske Glasbene Matice. Poročila o koncertih so precej brez glave, ker bi se drugače ne moglo zgoditi, da poročevalci omeni pevca, ki je zapel 1. maja 31 not, izpusti pa dva domača komponista, ki sta za isti koncert prispevala pol sporeda in so bile njune skladbe na tem koncertu prvič izvajane. Glasbeni del vsebuje zbor Ivana Oevirka (2), Puša, Pahorja in Prelovca ter dva Tomčeva samospela. Vse skladbe so dobre; Oevir se je slovovalo in tehnično povzpel že zelo visoko in se počasi otresal sentimenta. Tome pa je dospel na stopajo »Debussy« ter priporočam oba njegova samospelka solopcem v izvajanje. Številka je zelo bogata in pestra ter se sama priporoča. Dobro bi bilo, ako bi v naslednjih številkah prinašali »Zbor« skladbe, ki bodo izvajane na festivalnih koncertih ob priliki 60-letnice ljubljanske Glasbene Matice. Slavko Osterč.

Izšla je 8. številka Planinskega vestnika z naslednjo vsebino: dr. J. C. Oblak: Hacquet kot »topopisec« o Tatri. — Dr. Fr. Ilešić: Samo »Visoke Tatere«. — R. K.: Po Visokih Turah. — Kotiček. — Obzor in društvene vesti, v katerih polovični zanimalo turiste, da velja odstopiti zlasti važna tudi za skupine najmanj šestih oseb (prej najmanj 10). Kot priloga je slika v bakrorezu planinskega jezera Morsko oko iz »Visoke Tatere«.

Izšla je 8. številka Planinskega vestnika z naslednjo vsebino: dr. J. C. Oblak: Hacquet kot »topopisec« o Tatri. — Dr. Fr. Ilešić: Samo »Visoke Tatere«. — R. K.: Po Visokih Turah. — Kotiček. — Obzor in društvene vesti, v katerih polovični zanimalo turiste, da velja odstopiti zlasti važna tudi za skupine najmanj šestih oseb (prej najmanj 10). Kot priloga je slika v bakrorezu planinskega jezera Morsko oko iz »Visoke Tatere«.

Morski vrag

eden najlepših romanov svetovno znanega ameriškega pisatelja Jacka Londona se dobi za nizko ceno Din 20.—, vezan izvod Din 30.—. Naroča se pri upravi »Jugoslovan«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Za počitnice berite

»V oklopnjaku okoli sveta«. Petro in zabavno čtivo. V dveh delih; vsak del po Din 20.—, vezan Din 26.—. Naroča se pri upravi »Jugoslovan«, Ljubljana, Gradišče št. 4.

Službene objave

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Preds. 261—26/30—2. 2165—3—3

Oklic.

Pri podpisnem sodišču so se nabrali nekateri predmeti, izvirajoči iz raznih kazenskih postopanj.

Ker so lastniki teh premetov neznani, se pozivajo, da se zglase najpozneje v enem letu od dne zadnjega razglašanja tega oklica v »Službenih objavah« in dokažejo svojo lastninsko pravico, ker bi se po brezuspešnem poteku tega roka predmeti prodali in izkupilo oddalo fondu za zidanje kazenskih zavodov. Pozneje bi morali upravičenci uveljaviti svoje lastninske pravice tožbenim potom napram državi.

Natančen seznam predmetov je razviden iz oklica na sodni deski pri deželni sodišču v Ljubljani.

Predsedništvo dežel. sodišča v Ljubljani, dne 30. julija 1931.

*

T IV 28/31—2. 2174—3—1

Amortizacija.

Na prošnjo Ropas Evgenije, soproge izdelovalca glasovirjev v Medlogu št. 16, p. Celje, se uvede postopanje v svrhu amortizacije sledečih vrednostnih papirjev, ki jih je prosilka baje izgubila, ter se njih imejtelj pozivlja, da uveljavi tekom 6 mesecev, počenši s 14. julija 1931 svoje pravice. Sicer bi se po preteku tega roka proglasilo, da so vrednostni papirji brez moči.

Oznamenilo vrednostnih papirjev: Hranilna knjižica Celjske posojilnice d. d. v Celju, št. 24.895, št. lista 7225, z vlogo Din 250.000.—.

Okrožno sodišče v Celju odd. I., dne 14. julija 1931.

*

E V 11/31—11. 2179

Dražbeni oklic.

Dne 4. septembra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Kašelj, vl. št. 877, in vl. št. 880.

Cenilna vrednost: 62.667-50 Din in 16.151 dinarjev. Najmanjši ponudek: 41.780 in 10.780 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ljubljani, dne 28. julija 1931.

*

E 457/31. 2175

Dražbeni oklic.

Dne 11. septembra 1931 dopoldne ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Male Braslovce vl. št. 33, Podvin vl. št. 10.

Cenilna vrednost: 102.873-50 Din. Vrednost pritlikline: 8120 Din, najmanjši ponudek: 68.590 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Vransko, dne 29. julija 1931.

*

E V a 1388/31—7 2180

Dražbeni oklic.

Dne 15. septembra 1931 ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 15 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga k. o. Tacen, vl. št. 121, 177, 218.

Cenilna vrednost: ad vl. št. 121 60.000 Din, ad vl. št. 177 18.000 Din, ad vl. št. 218 36.000 Din. Najmanjši ponudek: ad vložna št. 121 40.000 Din, ad vl. št. 177 12.000 Din, ad vl. št. 218 24.000 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ljubljani, dne 18. julija 1931.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisala se je nastopna firma:

898. Sedež: Celje.

Dan vpisa: 27. julija 1931.

Besedilo: Vučko in drug.

Obratni predmet: trgovina z manufakturo.

Družbena oblika: Javna trgovska družba

od 14. julija 1931.

Družabniki: Vučko Edmund, trgovec v Celju, in Ružička Ivan, trgovec v Celju.

Za namestovanje upravičena: oba družabnika kolektivno.

Podpis firme: Besedilo firme podpisujeta oba družabnika.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju,

odd. I., dne 27. julija 1931.

Firm. 393/31 — Rg A III 122/2.

Vpisi v združni register.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih združgah:

899. Sedež: Cerklje pri Kranju.

Dan vpisa: 30. junija 1931.

Besedilo: Vodovodna zadruga v Cerkljah

pri Kranju, registrovana zadruga z ome-

jeno zavezo.

Na obnem zboru dne 11. januarja 1931 so bila spremenjena pravila zadruge v §§ 1., 2., 3., 19., 21. in 28.

Sedež zadruge odslej: Pšenična polica.

Besedilo: Vodovodna in strojna zadruga

v Pšenični polici, registrovana zadruga z

omejeno zavezo.

Obratni predmet je tudi odslej: »ter za svoje člane nabavljati in jim posojati kmetijske stroje«.

Svoja oznanila razglašala zadruga z objavami na razglasni deski v poslovnem prostoru.

Iz načelnštva se izbrišeta Ahčin Anton in Bohinc Miha, vpišeta se pa kot člana načelnštva:

Bučar Ivan, posestnik v Pšenični polici št. 11, in Koželj Alojzij, posestnik istotam št. 11.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,

odd. III., dne 27. junija 1931.

Firm. 592 — Zadr. VIII 304/5.

*

900. Sedež: Ljubljana.

Dan vpisa: 16. junija 1931.

Besedilo: Gospodarska poslovalnica osov-

ja ljubljanske železniške direkcije v Ljub-

ljani, registr. zadruga z omejeno zavezo.

Na obnem zboru dne 10. maja 1931 so

se spremenila združna pravila v §§ 1. 4,

7, in 10.

Besedilo firme je odslej: Splošna gospo-

darska poslovalnica v Ljubljani, registro-

vana zadruga z o. z.

Vsak združnik jamči s svojimi opravi-

ljalimi deleži in se z dvakratnim znes-

kom istih.

Iz načelnštva so izstopili Smazek Franc,

Čažnek Andrej in Mikec Franc.

Na novo so bili izvoljeni v načelnštvo:

Zadel Jakob, železniški uradnik v Ljub-

ljani, Zvonarska ulica 11/I, Češnik Lovro,

kretnik, Ljubljana VII., Gubčeva ul. 11,

Omrzel Ivan, zvaničnik, Moste, Zvezna

ul. 11.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,

odd. III., dne 13. junija 1931.

Firm. 546 — Zadr. VIII 268/9.

*

901. Sedež: Senčur pri Kranju.

Dan vpisa: 30. junija 1931.

Besedilo: Zivnorojska zadruga v Sen-

čurju pri Kranju, registrovana zadruga z

omejeno zavezo.

Izbrišeta se člana načelnštva Slibern

Janez in Vehovec Janez; vpišeta pa člana

načelnštva: Zarnik Franc, posestnik v

Senčurju št. 91, Kveder Joža, posestnik v

Srednji vasi št. 23.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,

odd. III., dne 27. junija 1931.

Firm. 594 — Zadr. IX 97/4.

*

902. Sedež: Srednja vas.

Dan vpisa: 16. junija 1931.

Besedilo: Kmetijska hranilnica in posojil-

nica v Srednji vasi v Bohinju, registrovana

zadruga z omejeno zavezo.

Izbrišeta se člana načelnštva Arh Ivan,

in Stare Gašper, vpišeta pa člana načeln-

štva: Stare Jože, posestnik, Češnjica št. 11

in Cvetek Janez, posestnik, Stara Fužina

št. 72.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,

odd. III., dne 13. junija 1931.

Firm. 529 — Zadr. 221/6.

*

903. Sedež: Solčava.

Dan vpisa: 18. julija 1931.

Besedilo: Pasiška in bikorejska zadruga

v Solčavi, registrirana zadruga z ome-

jeno zavezo

Izstopili so iz načelnštva: Klemenšek Rok,

Smid Miloš in Plesnik Gregor.

Vstopili so v načelnštvo:

Krivec Peter p. d. Ošovnik, pos. v Solčavi 89, načelnik; Krivec Jože, p. d. Mecesnik, pos. v Solčavi 1; Dešman Ivan, p. d. Knez, pos. v Solčavi 59.

Vpišejo se tudi na obnem zboru dne 27. marca 1931. sklenjene spremembe pravil v §§ 5., 10., 16. št. 7 in 18.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Celju,

odd. I., dne 18. julija 1931.

Firm. 371/31 — Zadr. I. 261/30.

*

904. Sedež: Stara Loka.

Dan vpisa: 16. junija 1931.

Besedilo: Vodovodna zadruga v Stari

Loki, reg. zadruga z omejeno zavezo.

Izbriše se član načelnštva Strahl Karol,

vpiše pa član načelnštva Porenta Peter,

posestnik, Stara Loka št. 59.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,

odd. III., dne 13. junija 1931.

Firm. 532 — Zadr. IX 40/3.

*

905. Sedež: Zagorje ob Savi.

Dan vpisa: 12. junija 1931.

Besedilo: Električna zadruga v Zagorju

ob Savi, registrirana zadr. z omejeno zavezo.

Na obnem zboru dne 19. aprila 1931. se

je spremenil § 37 združnih pravil.

Iz načelnštva je izstopil Bukovšek Mar-

tin, vstopil pa je v načelnštvo Sitar Valen-

tin, duh. svetnik v Zagorju ob Savi.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,

odd. III., dne 6. junija 1931.

Firm. 521 — Zadr. VII. 140/27.

Razglasi raznih uradov in oblastev

2181

Narodna banka kraljevine Jugoslavije.

Stanje 31. julija 1931.

Aktiva.

	Dinarjev
Metalna podloga	2.138.131.137-93
Devize, ki niso v podlogi	116.010.148-40
Kovani novci v niklu	29.347.658-31
Demonetizirano srebro	33.907.917-55
Posojila	1.639.522.671-38
Vrednostni papirji	27.420.000-—
Priljubljeni predujmi državi	1.824.317.858-26
Začasni predujmi gl. drž. bira- gajni	330.000.000-—
Vrednosti rezervnega lonca	90.649.242-51
Vrednosti ostalih fondov	4.180.817-73
Nepremičnine	138.119.812-20
Razna aktiva	32.882.959-08
	6.404.490.223-35

P. Ripson:

30

Marsove skrivnosti

(Roman.)

Začudila sta se, ko je vstopil zelo velik, slok častnik, zagorelega zdravega lica ter ju prisrčno pozdravil kot svoja gosta.

— Vaš prihod me prav posebno veseli. Pravzaprav sem Vas že pričakoval. Dal sem tudi najnatančnejše preiskovati zadevo brahminima Trinavata in o tem napisati točno poročilo, ki Vam je na razpolago.

— Gospod polkovnik, je dejala miss Alberta nerazumno, predvsem Vas prosim, da mi poveste, ali inženjer Robert Garel še živi.

Na te besede je častnik namršil obrvi in dejal resno:

— Miss, o tem vem ravno tako malo kot Vi. Vem, da je sodeloval z brahminom Trinavatom in da sta skupno delala psihodinamične poskuse, toda natančneje o tem nisem mogel dognati. Vendar pa ne verujem, da bi bil inženjer našel smrt.

— Kakšne vzroke imate za to?

— Po eksploziji sem se ponovno razgovarjal z jogijem Bicharo, onim slavnim brahminom, ki se je že ponovno dal pokopati v zemljo za dva meseca in je spet zdrav in živ vstal iz groba. In ta Bichara trdi, da inženjer Robert Garel še živi.

— Kje se nahaja ta jogi? je vprašal Pint.

— Tu v bližini in vedel Vas bom k njemu. Videli boste, kakšne čudeže lahko dela ta asket.

— Toda kaj pravi o Robertu, je slednjič vprašala miss Alberta, ki je postajala vedno bolj nervozna.

— To Vam bom že sam povedal, je odgovoril polkovnik. In s tonom, ki je bil čisto vojaški in ni dovoljeval nadaljevanje razgovora, je dodal: Po kosilu ga bomo šli pogledat, sedaj Vas pa vljudno prosim, da ste moji gosti.

S temi besedami je ponudil miss Alberti svojo roko ter je vedel goste v jedilnico. Miss je začudeno vzkliknila, ko je videla to sobo, kajti po vseh stenah so tekli tenki curki hladne vode, ki je bila napeljana po podzemskih ceveh iz gorskih vrelcev, tako da je tudi v tej sobi vladal prijeten hlad. To je bila iznajdba polkovnika Fitzwilliamsa in nanjo je bil zelo ponosen.

Na mizo, ki je bila okrašena z najlepšimi tropskimi cveticami, so prihajale najboljše evropske jedi, pomešane z indijskimi specialitetami. Pint je s posebnim navdušenjem pokušal razne vrste izbranih vin, najprej slavni porto citadele Goe, star nad sto let, nato palmovo vino v izvotljenih bučah, potem pa brinjevec, mirtovec, jazminovec in divji citronovec, ki jih znajo Indijci pripraviti na neprekosljiv način.

Izorno kosilo, ki je bilo pravzaprav obenem tudi večerja, saj se je že večerilo, se je končala z izbranim sadjem in sladoledom. Solnce je ravno zahajalo, ko je dal polkovnik odpreti široka steklena vrata in pokazal

gostom krasen razgled na tropske gozdove, iz katerih je prihajal opojen duh v sobo. Miss Alberta in Pint sta bila naravnost navdušena. Razumela sta sedaj to, kar jima je bilo nekaj dni poprej še nerazumljivo, zakaj Angleži, ki so enkrat prebivali nad eno leto v Indiji, se silno neradi vračajo v svojo domovino. Vsi bi hoteli za vedno ostati v tem tropskem raji. Saj je ravno v Indiji nakopičena življenska znanost tisočev rodov.

Polkovnik je svoje goste izborna zabaval. Pripovedoval jim je prav zanimive stvari, se zanimal za njih dosedanje življenje in v najkrajšem času osvojil njih srce.

— Hotel sem Vama samo pokazati, je dejal smeje, da niso vsi angleški uradniki pijanci in zavživalci opija, kot se to splošno misli.

— Vidi se, je dejal Pint, da ste prijatelj jogijev.

— Gotovo, toda s temi besedami ste me spomnili moje obljube. Bichara je obveščen in kadar bo miss Alberta želela, se bomo podali k njemu.

— Prosim, gospod polkovnik, idimo takoj, je vskliknila mlada dama. Kljub čudežem Vaše kuhinje, ki bi delala čast vsaki kraljevski mizi, komaj čakam, da se dvignemo in da vidim tega čudodelnika.

Polkovnik Fitzwilliams se je po teh besedah dvignil, vzel svojo palico in odvedel svoja gosta preko terase in vrta proti visokemu, masivnemu stolpu. Dosedaj je bil vljuden in prijazen gostitelj, a tu se je naenkrat navidezno spremnil: njegov glas je postal osoren in zapovedljiv, njegove oči so začele gledati ostro in strogo.

Japonska sportistinja Hitomi
Gospodična Hitomi, ki je te dni umrla, je bila najznamenitejša japonska lahko-atletinja.

Izkoristite poletje

Strokovnjaki so napravili z živili zanimiv poskus: obsevali so razna živila z ultra-vijoličastimi žarki in glej — živila so po obsevanju bila dosti bolj bogata vitaminov kakor pred obsevanjem. Tako lahko tudi mi same sebe vitaminiziramo in sicer s solnčnimi žarki. Solnčna svetloba je za človeško telo izvrstno krepčilo, saj vpliva zelo ugodno na naše splošno počutje, za jetične ljudi pa je solnce kar zdravje.

Ne smemo pa solnce uživati preveč naenkrat, kajti prevelika mera solnce lahko škoduje kakor strup. Posebno morajo paziti na solnce ljudje slabih živcev in pa polnokrvni ljudje, ki se jim lice takoj pordeči, če se le nekaj malega napenjajo. Paziti morajo tudi ljudje, ki imajo nežno, belo kožo in ki jih prav kmalu začne glava boleti, če se le malo pokažejo na solnce.

Najboljše je, če se začneš solnčiti pri nogah in potem vedno bolj proti glavi. Čim je koža nekoliko porjavela, se lahko začnemo solnčiti po vsem telesu naenkrat, ampak zmerno. Najboljše je jutranje solnce, ni pa dobro prevroče opoldansko solnce. Glavo je pa treba vedno zavarovali.

Je pa še vedno nekaj, česar ne moreš odpraviti niti s surovo hrano in z vitamini, niti s solnčenjem: to so gube, ki so plod preteklih let; mlina za popolno pomlajevanje pa še nimamo. Dr. Josipu Kopp-u iz Newyorka pa se je posrečilo najti posebno sredstvo tudi proti gubam. Dokazal je namreč s poskusi na živalih, da učinkuje iz gornje kožne plasti mladih živali pridobljeni sok prav ugodno na tvorbo celic v koži drugih živali. Za »pomlajevanje« ljudi je pa pripravil dr. Kopp potreben sok iz sveže kože mladih prašičkov in ta sok vbrizgava pod nagrbnjeno kožo tistih, ki bi radi bili »vedni mladeniči«. Učinek se pojavi že v 4—6 tednih: prej uvela koža se napne in postane trda, gube okoli oči in ust se izgube in človek je zopet lep in »mlad«...

Največji sloni na svetu

Poleg drugih divjih živali, ki uživajo na obsežnem ozemlju britanske svetovne vladavine posebno zakonito zaščito — gorile v Ugandi, indijski rinocerosi itd. — uživajo posebno zaščito še južnoafriški sloni.

V južni Afriki je nekdanj živelo na tisoče in tisoče slonov, danes pa jih je le še okoli 131. Ta sadnji ostanek svojega rodu živi v gozdovih pri Knyani, ki leži le nekaj sto kilometrov daleč od Kapstadta.

Dorastel južno-afriški slon je še enkrat tako velik kakor je indijski in sloni, ki žive pri

Knysni, spadajo med največje slone na svetu. Ta čreda slonov živi tam v pragozdu, ki ga varujejo nalašč zaradi njih.

Ko nastopi deževna doba, zapuste sloni svoj gozd in gredo na pašo na polje, kajti slon ne ljubi vročine in se hoče umakniti tudi mrčesu, ki ga nadleguje v gozdu v dežju; mogoče pa ve tudi, da ga v deževnem vremenu tudi ljudje ne bodo posebno motili.

Čeprav pa je ta čreda slonov majhna, dela vendar na polju veliko škodo in tako je razumljivo, zakaj so naseljenci to žival tako silno zatirali. Zadnjih 30 let pa so ti sloni pohodili le enega človeka, ki je bil tako nepreviden, da je vzel s seboj na pot psa, ki je nekega slona ugriznil. Drvarji pa puste slone dandanes navadno v miru, sloni pa njih.

Spomenik padlim vojakom v Hamburgu.

Spomenik, ki ga je izdelal kipar Ludvik Barlach, so postavili na čast 40.000 vojakom iz Hamburga, ki so padli v svetovni vojni.

40-letnica nemških mornariških zvez.

Preteklo nedeljo so zborovali v Kassel-u zastopniki nemških mornariških zvez iz cele Nemčije. Slika nam kaže prizor iz slavnostne službe božje, ki jo je opravil mornariški župnik Ronneberger.

Boben — zamorska pošta

Kapitan Reginald Haselden, ki je znan staroslovec, je stanoval nekaj časa v mestu Ibada v Nigeriji (v Afriki). To mesto ni zaznamovano skoraj na nobenem zemljevidu, čeprav šteje nad 700.000 prebivalcev; to je največje zamorsko mesto. Kapitanu pa je bilo silno nevarno večno bobnanje, ki se je razlegalo po mestu noč in dan. Spočetka je mislil, da je bobnanje kakšen zamorski verski običaj in je potrpel. Nekega dne pa je slišal, kako se njegova dva zamorska služabnika živahno pogovarjata in je vprašal, kaj imata. Služabnik pa mu je odgovoril: »Velika ladja — beli možje — potop. Mnogo belih mož — potop!« To je bilo za časa vojne. Nekaj dni po tem pa je dobil kapitan poročilo, da se je potopila ladja »Luzitanija«. Kapitan se je za zadevo začel zanimati in je dognal, da so zamorci razširili to novico iz Kaire, ki je 3900 kilometrov daleč od Ibade, samo z bobnanjem. Bobnarji imajo za vsak pojav poseben način udarjanja, ki ga z lahkoto vsak lahko prenese na svoj jezik.

Najstarejši uradnik na svetu

Najstarejši uradnik na svetu utegne biti gospod John Vooshis, uradnik načelnega volilnega katastra za mesto Newyork. Ta mož je namreč te dni praznoval 102. obletnico svojega rojstva. Kljub svoji visoki starosti pa prihaja še vsak dan redno v svojo pisarno, da opravi svoje delo. Njegovi tovariši so mu poklonili ob 102. obletnici rojstva lepo darilo. Ko so ga vprašali, kako živi, da je dočkal tako visoko starost, je rekel, da živi zelo redno in enakomerno in v tem je vsa skrivnost dolgega življenja.

Prebrisani cigani

Brzovlak, ki je vozil iz Madjarske v Romunijo, se je nekaj sto metrov od meje proč nenadoma ustavil. Potniki so vsi prestrašeni poskakali iz vagonov gledat, kaj je. Videli so strašen prizor.

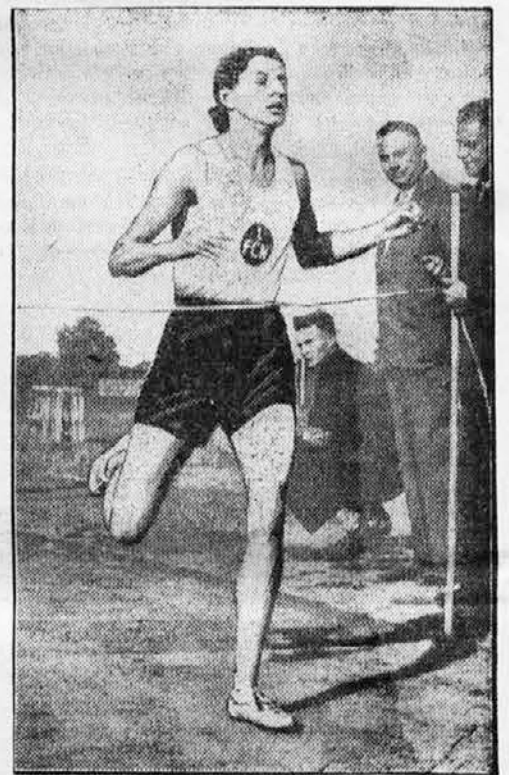
Osebe vlaka se je zbralo okoli več ljudi, ki so se bili vlegli na tir. Vlakovodja je mogel šele v poslednjem trenutku ustaviti vlak — še trenutek, in vlak bi bil povozil raztrganega cigana in njegovih 5 otrok.

Na vprašanje, zakaj išče smrt, je cigan odgovoril, da ne ve, kako naj 5 otročičkov predredi; sedaj, ko je otrokom umrla še mati, ne vé, kaj naj počne.

Otroci so jokali, kot bi jih drli na meh, ljudje pa začeli zbirati milodare. V vlaku je bilo precej bogatih ljudi. Nabrali so okoli 6000 dinarjev. Cigan se je jokal od veselja.

Sedaj pa računajte: V Romuniji vozijo brzo-

vlaki po 7 progah. Če nese vsaka proga po 6000 Din, se da v teku enega tedna nabrati že prav čedna vsotica...

Lahko-atletičke tekme v Berlinu in Magdeburgu.

1. Gospodična Dollinger iz Nürnberga je zmagala pri lahko-atletičkih tekmah v Magdeburgu v teku 800 metrov dolgo progo je pretekla v 2 minutah in 10,8 sekundah. — 2. Tekoč de Bruyn iz Newyorka je zmagal na lahko-atletički tekmi v Berlinu v teku na daljavo 42 km.

Delo dunajske policije 1. 1930.

Dunajsko policijsko ravnanje je te dni objavilo svoje letno poročilo za 1. 1930. Poročilo obsega zanimive statistične podatke o zločinih in prestopkih na Dunaju v preteklem letu.

Leta 1929. je prejela dunajska policija 19.594 ovadb zaradi zločinov, lani pa nekaj nad 23.000. Število ovadb se je torej dvignilo za več kot za 20 odstotkov.

Število prestopkov je naraslo od 41.465 leta 1929. na 58.321 leta 1930. Torej za 40 odstotkov več!

Število vseh ovadenih kaznivih dejanj se je dvignilo za 30 odstotkov (l. 1929: 61.959 — l. 1930: 81.921).

Število tavin se je pomnožilo od 8020 na 9198, število goljufij in sleparij pa od 3458 na 4312.

15.491 zločinov so policiji prijavili ljudje, ki nimajo s policijo sicer nobenih stikov, torej 66 odstotkov vseh zločinov.

Umorov je bilo prijavljenih 83, detomorov 21, ubojev 13, 547 pa težkih telesnih poškodb.

V blagajno so vlomili 156 krat; 14 krat pa so vlomilci našli prazne blagajne.

ZA KRATEK ČAS

Gospa: »Kaj pa je rekla gospa Hopsova, ko ste ji povedali, da me ni doma?«

Sobarica: »Rekla je, da le ni prav vsak petek nesrečen dan...«

Neka filmska zvezda v Chikagu pride k odvetniku s prošnjo, naj izvede ločitev njenega zakona.

Odvetnik: »Dobro — ampak to bo veljalo 300 dolarjev!«

»Zvezda: »Kaj pa še! Za 50 dolarjev že lahko najamem razbojnika, ki bo moža ubil!«

»Naš novi odvetnik je imel včeraj svojo prvo pravdlo!«

»Tako?«

»Da — tožil ga je njegov krojač!«